

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನಿಯವರೇ, ನಾನು ಕಳಿಸಿದಂಥ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎರಡು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈ ತರಹ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಎರಡು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆದಂಥ ದೇಶದ ಜನರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಪೈರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯು ಆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇವೊತ್ತು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪುನಃ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಯಿಂದ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಚೇರಮನ್ ಅದಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಫಾರ್ ಪೆರೂಜಲಿಗೋಸ್ಕರ ಇವರು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾ 17-3-74 ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವವರೆಗೆ 183 ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಂದರೆ 16ನೇ ತಾರೀಖು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 70 ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಡಿಸ್‌ಟ್ರಿಯಾ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಡಿಸ್‌ಟ್ರಿಯಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಅವರು ಫೈರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಸೀಟ್‌ನ್ನು ಫೈಲಿನಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅಂದರೆ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೃಪಾಸಿಟಿಯಿಂದ ಫೈರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಡಿಸ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಪಂಚಾಂಗ ಹೋದರೂ ನಕ್ಷತ್ರ ಹೇಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಪಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತವೆ. ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಗೋಸ್ಕರ 68 ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 59 ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಉಳಿದ 9 ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಮೀಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅವರು ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಇವರು 15 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅಂದರೆ 5ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ 18ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 68 ಫೈರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ 68 ಫೈರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. In the absence of Managing Director the orders passed by the Chairman, was it in the capacity of the Chairman or the Capacity of Managing Director. That is the point. On those 68 files in the absence of the Managing Director who has passed orders? Is it in the capacity of Managing Director or Chairman? That is the relevant portion of my argument.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—He has acted in the capacity of Chairman

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚೇರಮನ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.—ಜೇರಮನ್ ಆಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ

Sri H. D. DEVE GOWDA.—That is the issue.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.—ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಆಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂದು ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಫೈರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿರೈನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. Subsequently the Board of Directors can give powers to the Managing Director by a resolution. ಜೇರಮನ್ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲ; ಅವರು ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. He continued to act as Chairman. If you say he had no power to look into the files and pass orders as Chairman definitely he had no power to act as Chairman because the Managing Director is appointed by the Governor.

10-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—188 ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಅವರು ಏನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 68, 5ರಿಂದ 18ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳು. ಉಳಿದ ಹಳೇ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಆ ಫೈಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ

“There was thus nothing special about similar submission of similar files”. ಎಂದಿದೆ.

My submission is, whether similar orders were passed in these 13 days from 5th to 18th. Is it similar to the order passed on 120 files prior to 5th before Sri Patnaik you handed over the charge to Sri Kowjalgi: ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ನೇಚರ್ ಮೇಲೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? 68 ಫೈಲುಗಳ ಮೇಲೆ 13 ದಿವಸ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೇಚರ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? That is the relevant portion of my Privilege issue. ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಜನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, 68 ಫೈಲುಗಳನ್ನು ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ನೇಚರ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾವು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೊಷನ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಈ ಫೈಲುಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? Suppose the Chairman has acted within the purview of the rules or according Company's articles of association. Where was the necessity to requisite the file on last Friday at 4-30 P.M. even without giving any acknowledgement? ಶುಕ್ರವಾರ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ 68 ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ? ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಿ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಪಾನಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 68 ಫೈಲುಗಳು ತಾತುರಿಯಿರದೆ ಹೋಗಿ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಅಕ್‌ನಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಕ್‌ನಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಈಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.—ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರ ವ್ಯವಹಾರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹೇಗೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು, ಫೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. 68 ಫೈಲುಗಳನ್ನು 13 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಆರ್ಡರ್ ಡಿಸ್ಕ್ಯಾಂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ,

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಅಥವಾ ಅರ್ಡರನ್ನು ಪುನಃ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

“The signing of the charge-report only indicated that Sri Patnaik left Bangalore to go on foreign tour. It does not indicate that he took-over as Managing Director”.

ಬಹುಶಃ ಅಡ್ವೈಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿ, ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಡ್ಯಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. It only indicates that he left Bangalore. ಅದುದರಿಂದ, ದಯಮಾಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಡ್ವೈಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಲೇಗಲ್ ಕಾನ್‌ಸಿಕ್ಯುಟನ್ಸ್ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The Governor has not passed any orders either discharging Sri S. M. Patnaik or appointing me as Managing Director. The legal position is thus clear. Mr. Patnaik was deputed in his capacity as Managing Director to go on foreign tour and he continued to be so even while on tour”

ಈ ಆರ್‌ಗ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಕರೆಸಿದ್ದ ಪ್ಲಾನವರನ್ನು 13ನೇ ತಾರೀಖು ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು? 13ನೇ ತಾರೀಖು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು? ಅದಾದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು? ಗೌರವರವರೋ ಅಥವಾ ನೀವೋ? 18ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಯಾರಿಂದ ಚಾರ್ಜ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು? ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಓದಿದ ಜನ ಏನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಗುಂಡಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅರಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬರೇ ರಿಲೀಸ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ರಿಲೀಸ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಈ ರಿಲೀಸ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ? ಚೇರ್ಮನ್‌ರಿಗೆ ಇದೆಯೋ, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಇದೆಯೋ? ಈ ಅಂಶವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. Based on that release order the raw materials will be released by the Director or the Joint Director. ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲು ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ? 15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳೂ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದಾರೆ? ಚೇರ್ಮನ್ ಅದಮೇಲೆ 188 ಫೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? He has no powers to pass orders even for release of raw materials in the capacity of Chairman. He has acted in the capacity of Managing Director in passing orders for release of materials. ನಾನು ಏನು ಕೆಲವು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಂತರ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. “ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 2 ಸಾವಿರ ಎಕೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಸರ್ಚಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನುಮಾರು ಇಡೀ 1973-74ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1086 ಎಕೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಸರ್ಚಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1971-72 ರಲ್ಲಿ 1,30,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಕೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಸರ್ಚಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1972-7

ರಲ್ಲ 5,88,82,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಸೆನ್‌ಪಿಯರ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1973—74 ರಲ್ಲ 96,00,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಸೆನ್‌ಪಿಯರ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ” ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1973—74 ರಲ್ಲ 1,086 ಎಸೆನ್‌ಪಿಯರ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1972—73 ರಲ್ಲ 13 ಎಸೆನ್‌ಪಿಯರ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುನ್ ವ್ಯಾಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. 1971—72 ರಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ 8 ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ತರಹ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಇಮ್ಮು ಕೈಯ್ಯಿಲ್ಲ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಕೆಲವು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಿವಿರೇಡ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ ಸ್ಪೀಕರ್‌ನ ಸ್ಪೀಚ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಯಾರು ಇಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

I have not looked into the statement made by the Minister so far as this point is concerned. I do not mind saying about it after one hour not that I am anxious to postpone. The hon. the Leader of the Opposition has raised several points. The main points are with regard to the 68 files that the Minister had ordered for requisition. The Minister, even as Chairman, is entitled to requisition these files. Why should he have done it is the point raised. When the privilege motion is before the House, naturally anybody in his position should have looked into the files

Sri H. D. DEVE GOWDA.—To see what type of orders he has passed!

Sri D. DEVARAJ URS.—When the privilege motion is there, he wanted to make sure what type of orders he has passed. There was an apprehension in the mind of the hon. the Leader of the Opposition that the files might have missed. That is not correct. The files are in tact; nothing has happened. Requisitioning of files on the part of the Minister...

Sri H. D. DEVE GOWDA.—How can I concur with the stand of the Chief Minister? Safely one can remove the particular order sheet and insert some other sheet

Sri D. DEVARAJ URS.—This is rather a far-fetched apprehension. I mean to say, after all, there is nothing so bad or nothing would have happened to a Minister even if the orders he has passed remained on the files. I do not think he was so apprehensive. How can he break the orders passed on the file? The charge was that he has acted as Managing Director. It is not one or two files; he has passed orders on 68 files. He will not have kept a diary of all the orders passed by himself. There were 68 files in all on which he has put his signature and passed orders. To say that it creates a big doubt is a far fetched argument.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—What about taking away the files from the office ?

Sri D. DEVARAJ URS.—It is not as if the lock was broke open and files were taken. The Secretary was there and he gave the files. One other point raised is he might have erased the previous orders. This again I assure the House, it is not correct. I have looked into some of the files. I had asked the Secretaries to look into it. Nothing of the kind has happened. Madam Speaker, you are at liberty to call for the files, you better look into the files and satisfy the hon. the Leader of the Opposition whether anything of the future which he apprehends has happened.

So far as calling the Advocate General is concerned, I will come to it later. One point he has made out is that the charge report has been signed by the Minister. It is a fact that he has signed the charge report. Nobody can deny it nor has the Minister denied it. The question is that the Minister has signed the charge report and has taken charge for all legal purposes from the Managing Director, who legally speaking continues to be the Managing Director even when he goes out, is an anomalous position, I admit. Another point is, the other gentleman Sri Karisiddappa having been made the Managing Director subsequently. That has been done according to the procedure laid down by their own bye-laws or rules, i.e., the Board of Directors should accept that so and so is to be made the Managing Director. Even there, what is it that has happened ? It should have gone to the Governor : the appointment order should have emanated from the Governor. Till then it is not an order at all. But unfortunately, the then Industries Secretary or somebody else appears to have given the opinion that there is no such need to obtain the orders of the Governor and the Minister and others relied on it and have simply said that so and so is the Managing Director even that is irregular. But the main point, viz., that the Minister took charge from the Managing Director, whether it amounts to taking charge or not is a moot point. I admit that point. For argument's sake I accept that he has taken charge. I want the hon. the Leader of the Opposition and the House to appreciate my point that whether mere taking charge from a Managing Director by the Chairman or anybody will amount to acting as Managing Director.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—That is why we want to hear the Advocate General.

Sri D. DEVARAJ URS.—I hold that mere taking charge does not amount to acting ; acting is different from taking charge.

Whether it is proper for him to take charge or not, the impropriety of it might be there ; but to say further merely because it is an impropriety having taken charge and has also acted as Managing Director, I am sorry I am not able to appreciate and it cannot stand Dny test.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—An opinion could be formed by the House after hearing the Advocate General. The hon. Chief Minister is not a legal expert.

Sri D. DEVARAJ URS.—Even the hon. Leader of the Opposition not being a legal expert went on charging that he has acted as Managing Director. I am not trying find to fault with him. He may not be a legal expert, nevertheless he contended that he has acted as Managing Director. After having said these things, I feel from the common-sense stand point that taking charge does not mean that he has acted; acting is different. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸೈನ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೋದ ಮೇರೆ ತಾವು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕರ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ—ಒಬ್ಬ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ. ನಮ್ಮಂತವರು, ನಮ್ಮಂತವರು ಅವನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. Scientifically speaking it may not be true. He goes and buys a ticket. Then also somebody contends that he is going to perform the train journey. Even then it may not be correct because he may be buying a ticket for some one else. He goes and sits in the train itself, then also the contention that he performs the journey may not be correct. Scientifically speaking, he may not be travelling because he might be acting on behalf of some other person and waiting for someone else to occupy that seat. You will surely conclude that the man has travelled when the train leaves and this may be sitting inside. Therefore the contention of the Hon. Leader of the Opposition that a Minister took charge and he has also acted is not correct. To test the veracity of my statement, he wants to know from the Advocate General's mouth. I do not have any objection for that. If the hon. Speaker feels that it is necessary to hear the Advocate General, I have no objection for it. After hearing the Advocate General, I am sure the House will be satisfied and Sri Deve Gowda will also be satisfied.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಾರಿಂದ ಕರಿಸಿದ್ದ ಪ್ಪನವರು ಚಾರ್ಜ್‌ಗೆದುಕೊಂಡರು ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I will verify that matter also. Sri Kari-siddappa might have taken charge from the Minister himself.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—In those 15 days, may I know the nature of the orders passed by the Minister ?

Sri D. DEVARAJ URS.—He has passed the orders as Chairman but not as Managing Director.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—May I know whether the orders passed by the Chairman are identical or similar to the orders passed by him as Managing Director ?

Sri D. DEVARAJ URS.—All most similar, let the entire file be submitted to the Speaker. I shall go to the Speaker's Chamber and verify it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಖ್ರಿವೇಜ್ ಇಷ್ಯೂ ರೈಸ್ ಆಗಿರುವುದು ಅವರು ಹೌಸ್‌ನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೇಡ್ ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ಅವರು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಬಿಟ್ಟರೋ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

This is quite specific from the Hon. Minister's reply. I shall quote again from his own reply. He has specifically stated that I have not acted as Managing Director.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಚಾರ್ಜ್‌ಲೆಸ್ ಸೈನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನುಮ್ಮನೆ ಸೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ, ಕೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಸ್ಟೋರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಲ್ಲ, in that term he has never acted as Managing Director.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಪ್ಪೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ವರನ್ನು ಕರೆಸೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಮವಾರ ರೊಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

DISCUSSION ON THE PRESS STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER AT BIJAPUR

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರೂಲ್ 146ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿರ್ಣಯ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿರ್ಣಯ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳು ಮೊದಲನೆ ಬಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿಯತೆ, ನೈಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಲಂಚರಾಶತ್ಯಗಳ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ರಾಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ದೇವೇಗೌಡರ ಸವಾಲು ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. It is stated as the matter as proposed is not a fit subject under the purview of the rules of procedure and therefore the Hon. Speaker has disallowed the motion. The reason given in this reply is that this matter proposed to be discussed is not a fit subject. ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

11-00 A.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ದಿವಸ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದಾದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವೇಳೆ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವೇಳೆ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ವಿಷಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಚಾರ್ಟ್ ಫೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಶಂಕರ ರೇ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳಿದ್ದಾಗ ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿತ್ತೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸವಾಲು ಹಾಕಿರುವಾಗ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು. ಏನಾದರೂ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ನಾನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಮುಂದಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅನು ಫಿಟ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದು ಫಿಟ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Under chapter XVI Rule 148 deals the grounds on which the motion is disallowed by the Speaker I have studied all the rules. The rule 146 deals with the discussion on a matter of public interest by a motion. Whether this becomes a matter of public importance or interest or not is a matter about which I am discussing. The Chief Minister has stated that he did not say that he had not made a statement at Bijapur. When the matter was raised in the House, the Chief Minister did not wish to make a statement at that juncture. ನಮ್ಮ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏನೇನು ಅಪಾದನೆಗಳು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಇವೆ ಅವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತನಿಖೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಬಿಡುವುದು ವಾಸಿ. ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಜಾತೀಯತೆ, ಸೃಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೀಗೆ ನೂರೊಂಟು ವಿಚಾರಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಥೇಂಬರಿಗೆ ಬಂದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬೇಡವೆಂದರೂ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ತಿದ್ದಿರಿ. ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಕೋಪಬಯ್ಯುತ್ತದೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೇ, ಕಾಲ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಬಂದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಒಳಗೆ ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜವಾಬಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಜವಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರೂಲ್ 148ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

There is no ground under Rule 148 to disallow the motion by the Speaker. Rule 148 reads thus :

"In order that a motion may be admissible it shall satisfy the following conditions namely,—

(i) It shall raise substantially one definite issue ; ಎಂದು ಇದೆ. ಲಂಚ ಬೇರೆ, ರುಪವತ್ತು ಬೇರೆ, ನೃಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಜಾತೀಯತೆ ಇವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರಲಿ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದೇ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. It is a statement and a definite statement. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಬ್‌ರೂಲ್ (1) ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು.

MADAM SPEAKER.— ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ This is not a definite statement ಎಂದು.

Sri S. BANGARAPPA.— What we are doing is, we are trying to satisfy the Hon. Speaker. It is a definite statement and this statement covers corruption, favouritism nepotism etc. Sub-rule (i) says about one definite issue. Our Chief Minister made a statement which covers, so many matters, which from into one definite issue.

Sub-rule (ii) says like this : "It shall not contain arguments, inferences, ironical expressions, imputations or defamatory statements".

ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sub-rule (iii) reads thus: "It shall not refer to the conduct or character of persons except in their public capacity ;"

ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sub-rule (iv) "It shall be restricted to a matter of recent importance" It has happened.

Sub-rule (v) "It shall not raise a question of privilege ;"

Sub-rule (vi) "It shall not revive discussion of a matter which has been discussed in the same session ;"

Sub-rule (vii) "It shall not anticipate discussion of a matter which is likely to be discussed in the same session ;"

Sub-rule (viii) "It shall not relate to any matter which is under adjudication by a court of law having jurisdiction in any part of India."

ಇದು ಯಾವುದಲ್ಲವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೂತನ ಸಬ್ ರೂಲ್ (1) ರ ಪ್ರಕಾರ,

Sri K. SRINIVASULU NAYUDU.—I am on a point of order. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಥೇಂಟರಿಗೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಡೆದಾಡುವ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಅದಾದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri S. BANGARAPPA.—I am trying to convince you and that is what I am doing now. So many Hon. Members have signed this motion.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಥೇಂಬಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿ. I request you: Please don't waste the time of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿವಾರ್ಥ ಶಂಕರರಾಯ್ ಅವರು ಮೊಲ್ವಂತ್ರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸವಾಲು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಪತ್ರಿಕೆ ತುಂಬ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಸವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, give them a very clean chit. There is no second thought about it. ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಬಾಕಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಉಳಿದಿದೆಯೇ? even now I say it is not a fit subject.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು. This is a fit subject and in the interest of public.

Sriyuths Konandur Lingappa, S. Bangarappa, C. Byre Gowda, Bapu Gowda, T. M. Manjunath and B. Puttaswamiah began to talk simultaneously).

* * *

* * *

MADAM SPEAKER.—Don't record anything. Whatever Mr. Konandur Lingappa and others have said now shall be expunged. The entire thing will be expunged.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ರೆನೊಯ್‌ಪನ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವೇಳೆ ಕಳೆದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. 4 ಜನ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಲ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಗೌಡ.—ಅವರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ನನಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಷ್ಪಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

* * *

* * *

MADAM SPEAKER.—Don't record anything. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು
ಪುನಃ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. The House stands adjourned for ten minutes.

*The House adjourned at Twenty minutes past Eleven of the Clock
and reassembled Forty Two minutes past Eleven of the Clock.*

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಗಾಗ್ಗೆ
ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲವು
ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸದಾ ಕಾಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ
ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ
ಏನು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ
ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆ
ಗಳನ್ನು ಜನರು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ
ಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಜವಾಬುಗಳು ಏನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳ
ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ವಿವರವಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಯಾವುದು, ಅಸತ್ಯ
ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವೂ ಹೌದು ;
ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇರುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಥರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ
ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಗಣನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ
ನಾಯಕರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ
ಉತ್ತರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಅಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಇಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ
ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ
ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದರ ಬದಲು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗೆ ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ
ಬಿಡಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please have patience ; we are here to
protect your rights and privileges. At least you will realise that
position. With that confidence I hope you will co-operate with the
Chair.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುವುದಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If it is repetition it will be difficult

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹೊಸ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ
ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಒಹಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ರೀತಿ
ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಹ ಒಹಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಏನೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಜಾತೀಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು
ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ
ತಾವು ತಯಾರಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಪುರಾವೆಗಳು ಇರುವುದಾಗಿಯೂ, ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ನನ್ನ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನೀವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಜಾತ ಏನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನತೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have understood the position very well. I have faith in the Leader of the Opposition as well as the Chief Minister. There is no doubt about it. What has happened is already known. Hon. Speaker has already given her decision. She has also given the option to come to her chamber and discuss further if anything more to be discussed. You must understand the spirit behind it. The presiding officers are there to guard your rights and privileges. You please see that the stature, dignity and decorum of the House is maintained. We are not here to do anything derogatory. With that assurance and co-operation why should you question it?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ; ಈ ಸದನದ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರುಗಳ ಸವಾಲು ಮತ್ತೆ ಜವಾಬು ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಈ ಸದನದ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have heard both the hon. Members. The best thing is to convince the Speaker in her chamber or get yourself convinced. That is the spirit of democracy. As rule, when a decision is given, the matter is laid to rest. She said she is in a mood to discuss the matter with you in her chamber. Why don't the Hon. Members take that opportunity?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಆಭಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರ ಛೇದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರು ನಾಯಕರೂ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am bound by what the Hon. Speaker has stated. She has stated that within the rules she has still left the option wide open. Since the Hon. Member has co-operated all along I hope he will continue to co-operate.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಂಶ. ಇವರಿಬ್ಬರು ನಾಯಕರ ಹೇಳಿಕೆ ಯಾವರೀತಿ ತಪ್ಪಾದರಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರ ಚರ್ಚೆ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲ. ರೂಲ್ ನಂ. 146 ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಸದನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾವು ವಾಪಸ್ಸು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ “ಏನಿ ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು, ಅವಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ” ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ರಾಜೀನಾಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆ ರುಜುವಾತು ಆದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The issue is very clear and that is whether there is scope for further discussion on a matter which is already decided by the Speaker. As a rule it is laid to rest, but the hon. Member desires that it should be taken up. The Speaker stated that she is in a mood to listen to you and it is open to you to convince her. Is it not a positive response ?

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನುಮಾರು 20 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—When a positive response to listen to the Hon. Members and discuss the matter is given, is it not their duty to see the Hon. Speaker ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೃದು ಮಧುರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಳುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾನುವಮು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಧೂರವಾಗಿ ಇರಬಹುದಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ನೃಪ್ಪೀಕರಣವಾಗಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I think the Hon. Member would better to go to the Hon. Speaker's Chamber and discuss the matter.

SRI BAPU GOWDA.—In spite of hearing us for nearly 30 minutes, both the leaders are keeping quiet. They should come out with the truth. If they have failed in their duty, we have to take further action to make them speak what is in their mind.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member can discuss the matter with the Leader of the Opposition also if he so desires. But I have faith in the Hon. the leader of the Opposition. I do not agree there is collusion and connivance.

† ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. There are two ways to discuss the matter so far as its admissibility is concerned. One is to discuss it in the Chamber of the Hon. Speaker and the other is to discuss it on the floor of the House openly. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದಂಥ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಏನೂ ನಮ್ಮ ತರೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. You have got full powers within the framework of the rules. If a decision is given, the Chair has the power to revoke it if it so feels. ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಗೆ ಗೋಚರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಾಪುಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಇದರ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದು ವ್ಯರ್ಥ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ 30 ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲ 30 ಗಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪಾದನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ there are to big figures so far as this Assembly is concerned. ತಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

12-00 NOON.

ಕಮಿಟಿ ಇದ್ದರೂ through you, we are requesting the Leader of the House and also the Leader of the Opposition to make a statement. ಚೀಫ್ ಎನಿಸ್ಟರ್ಸ್‌ರವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have followed the hon. Member. There is no predicament for me. My anxiety is the valuable time of House is to be very well utilised. There is non-official resolution which has to be discussed. Non-official work is a privilege of members. It should be very well utilised. So far as the ruling of the Speaker is concerned it is final. There cannot be discussion except on an adjournment motion or privilege motion. It is not within my powers. Still the Speaker has been very gracious enough to discuss this. A favourable response has been shown. Is it not desirable on the part of the hon. Members to show the same courtesy and discuss the matter in the chambers ?

Sri BAPU GOWDA.—Two responsible members of this House are keeping mum. The Speaker has to direct them to make their statement.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಡೇವೇಗೌಡರ ಸವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಡೇವೇಗೌಡರು ತನ್ನ ಬಳಿ ವಾಹಿನಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದಂಥ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸನ್ಯಾಸಿ ಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಚಾಲಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಲೇಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಕಾತುರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳು ಧರ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ, ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದುದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ. ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಗೌರವದಿಂದ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಾವು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Is it within my powers to order any-body to speak?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತಿನ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I told the hon. Members that the Spekaer has given her verdict.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಆವೇಶವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಖಾನಗಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನೂ ಇಲ್ಲಿ ವಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಕಟವೇ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಡೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಫೇರಾವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಫೇರಾವ್ ಮಾಡಿದರು).

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am anxious to see that every minute is well utilised. Members will please go to their seats.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ,

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will not call upon the Leader of the Opposition to make his statement unless the hon. Members return to their seats.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಲೀಡರ್ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ.ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಏನು ಸ್ಪೀಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು? ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I have been watching the proceedings here for nearly one hour. I am not able to know what is going on. I am patiently sitting. Beyond that I cannot do anything unless the Chair directs to do business according to rules it becomes difficult.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Does the hon. Leader of the Opposition want to say something concerning what is going on ?

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am sorry for this incident. I have already made my stand clear.

Sri S. BANGARAPPA.—It is the first right of this August House to know what statement has been made. It is very easy to make a statement outside.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This is not the place to compel him to make a statement. I would like to know if the hon. Leader of Opposition has to say anything ?

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am sorry for the incident. I have already made my stand very clear.

Sri S. BANGARAPPA.—We want to know what is your stand ?

Sri D. DEVARAJ URS.—If the hon. Members want to know anything from their Leader this is not the place for that. I would like to know from the Chair whether it is the pleasure of the House to continue transaction of business or go on wrangling like this.

Sri S. BANGARAPPA.—This has happened only because of you and the Leader of Opposition.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದೂ ಕೇವಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ.ದೇವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಫಾರಾಪೋ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ I had written a letter to the Chief Minister in detail.

Sri S. BANGARAPPA.—We want to know why you have made a long statement outside the House ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I would like to know from the Chair whether all these things should go into record. I respectfully submit that you will have to kindly see what should go into the record and what should not go into the record.

Sri S. BANGARAPPA.—You have written a letter to the Chief Minister. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ದಯಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಲಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾರ್ವಿಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಪ್ರೆಷನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು ಅನೇಕ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳು ಕೊಟ್ಟವಾರೆ, ಇದು ಹಿಂತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವೆವೆನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೋವಾಗುತ್ತದೆ. I am not prepared to take that type of remarks from anybody, not only from the Members of the party, nor by any citizen of the State. When once I took a stand I will abide by it. I have made my stand specifically clear. I have accepted the challenge of the Chief Minister and whatever I have written in my letter to the Chief Minister is open to public and in full it has been released to the press.

Sri S. BANGARAPPA.—You please place it on the table of the House?

Sri H. D. DEVE GOWDA. —I have not got that letter now. It is an open letter written to the Chief Minister and released to the press accepting his challenge if judicial probe is held I am going to prove it. If my challenge is going to be accepted by the Chief Minister, if the judicial authorities say that Mr. Deve Gowda's allegations are false, then I am going to quit from public life. I have not received any communication from the Chief Minister at all.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅದೇಶದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರುಜುವಾತುಗಳು ಎಲ್ಲ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಹಾಜರಾತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಫೋರಮ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Where is the provision for placing every letter before the House? I have tolerated all this in a spirit of understanding. I don't want to hurt anybody. He has written a letter. How can you demand that?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವಾಗೆ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಅವನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸದನಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಿಕ್ಕಿನ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It cannot be permitted to be placed on the table of the House. If he has written privately it is his concern.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಅಮಾನದನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು in the form of a no-confidence motion we can bring it and the House can decide on that. This House is ultimately the final authority to dispose of that motion. We know the fate of no-confidence motion tabled by the opposition. Even though there are certain serious charges which could be proved by an impartial enquiry such charges are going to be thrown out. That everybody knows it. Even in the Lokpal and Lokayuta Bill there is no scope for an enquiry against the Chief Minister. Now it is a challenge between the Chief Minister and the Leader of opposition. Who has to decide? That has to be done by an impartial enquiry. That is why I said I am prepared to place all the relevant charges before the judicial authority and if

that authority says that these are charges which are baseless, then I will quit from public life.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂಡೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿ ದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದರು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Leader of the Opposition has further given guidance. Let us go to the business of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಘೇರಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡ ಬಾರದು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸಭಾನಾಯಕರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The rules are very clear. When you have so many weapons, can you not avail of them? Is it desire of members that they do not want the day's work to go on? How much more time does the House want to spend on this?

Sri S. BANGARAPPA.—We may require some more hours for this. ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪುಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಇನ್ನಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈಗ ತಾನೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. I am yet understand the attitude of the Hon'ble Chief Minister so far as this point is concerned. Why he is not coming out with a statement? I know the Chair cannot force the Chief Minister to make a statement. It is a moral obligation on the Leader of the House to make matters clear to the public. I do not know why he is keeping mum? when I raised this matter, four or five days back, he said that he has made a statement at Bijapur and I am sure he stick on to his statement. We appreciate his stand. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು, ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸು ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನುಮಾನಗಳು ಆಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಅವರು ಮೌನವಾಗಿದ್ದರೆ ಎನ್ನು ವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಜಾಪುರದ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಬಿಜಾಪುರ ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವ ದಿನ ಕೊಟ್ಟರು ಇದರ ಬಂದೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಿಜಾಪುರದ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member are not in a mood to allow me to transact to-day's work.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಆದೇಶದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಂತೆ ತಾವು ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೂ ಒಂದು ಅಣತಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನೇನೂ ಆದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾರನ್ನೂ ಬಲವಂತ ಮಾಡಲು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಅವರನ್ನೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ ಪ್ರಜೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಂದು ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಅನುಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಮಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾನದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ನಾನು ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಾಗೂ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ತಾನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಅವರೇ ವಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದವರೇ ಫೀಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹು ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅಗರೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿ ಕಲಶವನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅವರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have understood the mind of the hon. member. I think the hon. members are not a mood to allow the smooth working of the business of the House.

SRI S. BANGARAPPA.—We assure you that we are in a mood to transact the business of the House.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The sittings of the Assembly will continue till the 7th of next month.

Now the House stands adjourned to meet on Monday at 1-00 P.M

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday the 2nd September 1974.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 2nd September 1974/Bhadrapadha, 1896 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER [SMT. K. S. NAGARATHNAMMA] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Houses Constructed by C.I.T.B. for Poor People

197. Sri K. SRIRAMULU (Gandhinagar).—

Will the Minister for Transport and Housing be pleased to state :—

(a) whether the Bangalore C.I.T.B. had not constructed residential quarters in Austin Town, Okalipuram, Jabbar Block, Mills Colony, Ashokapuram, Jayamahall Extension, Rajajinagar and in many other places of Bangalore for poor people from 1953 to 1960; out of these, the number of houses constructed for Harijans and Non harijans;

(b) the amount spent for these construction of houses for poor people by the C.I.T.B., Bangalore from 1958 to 1960;

(c) out of the amount spent, the amount refunded with interest?

Sri D. K. NAIKAR (Minister for Law and Municipal Administration) [On behalf of Sri K. H. RANGANATH (Minister for Transport and Housing)]—

(a) The C.I.T.B., Bangalore have constructed 55 houses from 1958 to 1960 in Jabbar Block only. No houses have been constructed in other extensions during this period. These houses were not constructed with a view to allot them to Harijans or others.

(b) Expenditure incurred towards Jabbar Block : Rs. 93,314.69.

(c) Jabbar Block : Rs. 46,220.00.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜಬ್ಬಾರ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತುನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಜಯಮಹಲ್ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 60 ಮನೆ, ಒಳಪುರದಲ್ಲಿ 60 ಮನೆ, ಮಿರ್ ಕಾಶೋನಿಯಲ್ಲಿ 200 ಮನೆ, ಅಶೋಕಪುರದಲ್ಲಿ 152 ಮನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 1 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1958ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ 1960ನೇ ಇಸ್ರಿಯವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೇಬರ್ ಆಗಿದ್ದ ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಅನ್ನರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಜಬ್ಬಾರ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 1958ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ 1960 ನೇ ಇಸ್ರಿಯವರೆಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು : ಒಕಲಪುರ, ಮಿರ್ ಕಾಶೋನಿ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು 1960 ನೇ ಇಸ್ರಿಯಾದ ನಂತರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು 1958 ರಿಂದ 1960 ರವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. 1960 ರ ನಂತರ ಯಾವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತೀವ್ರದಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು 1958ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ 1960ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಯವರು ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಬಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಯವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು 'ಹೌಡ್‌ಕೋ' ನವರು ಕೆಲವೇಂದು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ.—1960ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ 12 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಶೋಕಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ 200 ಮನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜಬ್ಬಾರ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ 55 ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅವರೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಜಬ್ಬಾರ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂಥ ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಕಂ ಡೈಲರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ಮತ್ತು ಇತರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

† Indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Refund of Octroi Collected on Toddy in Hospet

240. Sri B. SATHYANARAYAN SINGH (Hospet). —

Will the Minister for Law and Municipal Administration be pleased to state :—

(a) the total Octroi amount collected on the toddy that entered into Hospet City limits during the years 1970, 1971, 1972, 1973 and 1974 (Taking 1st July to 31st June as the Calendar Year);

(b) the total quantity of toddy on which Octroi was collected which entered into Hospet City limits during the years 1970, 1971, 1972, 1973 and 1974 (Taking 1st July to 31st June of the Calendar Year);

(c) whether any cases of refund in respect of Octroi remitted for toddy in Hospet City Municipal limits are pending with Government; if so, the details of such cases and the reasons for refund?

Sri D. K. NAIKAR (Minister for Law and Municipal Administration).—

	Rs. P.
(a) 1970	1,125-00
1971	20,086-02
1972	7,505-10
1973	9,960-96
1974 only July	1,296-00
(b) 1970	75,000 bottles
1971	12,55,087 "
1972	6,96,564 "
1973	6,24,960 "
1974 (Upto July '74).	72,000 "

(c) Nil.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—1971 ರಲ್ಲಿ 20,086 ರೂಪಾಯಿ ನುಂಕ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದು 1972 ರಲ್ಲಿ 7,505 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕ.—ಕಡಮೆಯಾಗಲಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಹೆಂಡದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಅಕ್ಕಾಯಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. 1971-72 ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹೆಂಡದ ಗುತ್ತೇದಾರರು. 1972-73 ರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಸಿ ಕಂಪ್ಯಾನ್ಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಅದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕ.— ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರವಣರು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—(ಸಿ) ಛಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಹೇಳಿದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಲ್ಪವರಾ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದು ರಿ.ಪಂಡ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎವರ ಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಕ್ಲೇಮ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Fund for Improvement and Development of Crawford Hospital, Sakleshpur

251 SRI K.M. RUDRAPPA (Sakleshpur).—

Will the Minister for Health be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that late Col. Crawford, donor of Sakaleshpur Hospital had deposited some amount for the improvement of development of the Hospital ;

(b) if so, the amount deposited ;

(c) whether there is demand for utilising that amount for the construction of additional special wards to the above hospital ;

(d) is so, the difficulty for construction of additional special ward for Crawford Hospital by utilising the deposited amount ?

SRI DEVENDRAPPA GHALAPPA (Minister of State for Public Health).—

(a) Yes. The interest from the fund is to be utilised for poor patients for distribution of clothes. Purchase of emergency medicines, etc.

(b) Rs. 30,000 (Thirty thousand).

(c) No.

(d) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರೀಶ್ವರರ ಕಾರ್ಪಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಾಗಿದ್ದು 10 ಬೆಡ್ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಇದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೇವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೆಡಿಕೆ ಇದೆ. ಲೇವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

† **ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಪಾಳಪ್ಪ.**—ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ದಾಂಗಳು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲೇವಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬಡ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ಬೆಟ್ಟಿಬರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಾಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲೇವಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ (ನೀ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ 1960 ರಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎಸಿಸ್ಟ್ ಕೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಡ್ಡದಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾವತ್ತು ಕೊಡಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಕಾಫಿಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಂತ್ರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಾರ್ಪಜನಿಕರೂ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ.—ಕಾಫಿಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ದರಬಡ್ಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

Formation of Gayathridevi Layout

342 Sri K. SRIRAMULU (Gandhinagar).—

Will the Minister for Law and Municipal Administration be please to state :—

(a) the date on which the Gavathridevi layout was formed, the number of corner and other sites in the layout formed ;

(b) the number of applications received from the Public for the sites in Gayathridevi Layout ; out of them the number of applications received for site number 66 ;

(c) whether corner site number 67 has been disposed ; if so, to whom it was allotted ; if not, the reason therefor ;

(d) whether Vayalikalaval roads. and Palace Orchard roads are included as per the Gayathridevi layout plan ; if not, the persons responsible for laying the roads by violating the above plan ?

Sri D. K. NAIKAR (Minister for Law and Municipal Administration).—

(a) The Gayathridevi layout was formed on 21-12-1962. There were in all 107 sites—28 corner and 79 other sites in the said layout as formed then.

(b) 1 564.

2. For site No. 66 the application of only Smt. M. R. Lakashmi was received.

(c) Though site No. 67 was included in the plan of Gayathridevi Extension the same has been completely covered while forming 80 feet road from Bha-hyam Circle. Site No. 67 is not in existence and hence not allotted to anybody.

(d) Yes.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—66ನೇ ನಂಬರ್ ಸ್ಟೆಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ. 79 ಸ್ಟೆಟುಗಳಿಗೆ 564 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರುವಾಗ 66ನೇ ಸ್ಟೆಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಕಾರಣವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—67ನೇ ನಂಬರ್ ಸ್ಟೆಟನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 66ನೇ ಸ್ಟೆಟು ಮಾಲೀಕರು 67ನೇ ಸ್ಟೆಟಿನಲ್ಲಿ 13 ಅಡಿ ಜಾಗವನ್ನು ಒತ್ತುವರಿಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ 13 ಅಡಿ ಜಾಗವನ್ನು ತಮಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಗಾಯತ್ರಿ ರೇ ಡಿಪ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಮೀನ್ನು ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ನೋ ಪ್ರಾಪಿಟಿ ನೋ ರಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾನ್ಸರ್ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ, ಬಾಕಿ ಸ್ಟೆಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಧನಿಯಮವಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಡೀರೆಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು 67ನೇ ನಂಬರ್ ಸ್ಟೆಟಿನಲ್ಲಿ 13 ಅಡಿ ಜಾಗವನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. 67ನೇ ಸ್ಟೆಟಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನ್ಯೂನತೆ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನೀಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಇದು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸರಿ ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ 67ನೇ ನಂಬರ್ ಸ್ಟೆಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಎರಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಉಳಿದಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವನ್ನು ಪಕ್ಕ ಸ್ಟೆಟಿನ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ.

Percentage of Passes in S.S.L.C. Examination.

130. Sri K. H. HANUME GOWDA (Hassan).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(a) the average percentage of students getting through in the S.S.L.C. Examination during the years 1972-73 and 1973-74 appearing from government and private high schools in Hassan District ;

(b) the reasons for less number of students getting through the examination from some high schools ;

(c) the action taken against the teaching staff of the government and private high schools where the percentage of passing was less ;

(d) whether the government have given any incentive to the teaching staff of high schools having best results ?

Sri M. MALLIKARJUNA SWAMY (Minister for Education).—

(a) Details are furnished in the statement placed on the Table of the House*

(b) the reasons for less percentage of passing are :—

- (1) The general difficulties of the students coming from backward families.
- (2) Ignorance of the parents and lethargy of the students.
- (3) Want of facilities for proper working of teachers in private schools.
- (4) Disharmony between the teachers and the management of private schools.
- (5) Non appointment of teachers from time to time and general transfers in government schools.

(c) Action is being taken as per law.

(d) Best teachers are granted State President's Awards and rewards in addition they are also conferred Honours.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ (ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗಾದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—20 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ಸ್ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಂಟ್ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ರಿಜರ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಗೈರಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು 20 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಗೈರಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ, ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೋಡ್ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೋಡ್ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಕರೂಪವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ದಿವಸ ಅಲ್ಪದೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಗಲಾಟೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

* Copy placed in the Karnataka Legislature Library vide
No 23 dated 2-9-74

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಪಾಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬಂದರೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹೋದವರ್ಷ ಶೋರಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಜೀರೋ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಪ್ರಶ್ನೆಕವಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕಡಮೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಲು 4-5 ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹುಡುಗರು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಚನೋಭಾವದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ರಿಜರ್ವ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿವು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ. ರಿಜರ್ವ್ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೀರೋ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನು ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬರೀ ಚೌನ್ಸ್‌ಪರ್ ಮಾಡುವುದು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಟ್ಯಾಪ್‌ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಯೋಗಿ ಪತ್ರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಈ ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿನ ಚೌನ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವಕ್ಕಳವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅವೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದಾಗುವುದು ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಬಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಕಾರಣ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಖಾಸಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾದ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದರೆ ಸಮಾಪದಲ್ಲರಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬಂದರೆ ಅವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅರೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಡೆಡೆ ಶಾಲೆಗಳವರು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆನುಕೂಲತೆ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎರ್. ಕಬಾಡಿ.—ಸರ್ವೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಅನುಕೂಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮುಗಿದವು.

LESS NUMBER OF QUESTIONS INCLUDED IN THE QUESTION LIST

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ಈಗ ತಾವು 2 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆ ಹೊತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಅಗಿದೆ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಗ್ರ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದ್ದು ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆಗೆ 5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ 144 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉತ್ತರ ಅಗಬೇಕು. ಎರ್ಟಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ವೈಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟು 144 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉತ್ತರ ಅಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎರ್. ಕದಾಡಿ.—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯ ನಿಮಿಷಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 15 ದಿವಸಗಳ ಒಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಸರಕಾರ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕ್ಲೆಕ್ಟನ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೇರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಾವಾಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದು ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಿಂದ ರಿವೈಂಡರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅರ್ಜಿನ್ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿಲುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. Whatever be the conclusion, I want to know the mind of the Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—15 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಹಾಯಕರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈಗ ಇರುವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಡಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ತಡಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಆಪೀನಿಸರಾ ಗಲ್ಲ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಟ್‌ನರಾ ಗಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ಡಿಸಮಿಸ್‌ನಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ದ್ರಾಗತ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ)

1-30 P.M.

ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿ, ಬಾರದೇ ಇರಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಇನ್‌ಕ್ಯೂಬ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗಲುವರೂ ಕೆಲವು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಬೇಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ, ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗೃತ ಉತ್ತರ ಬರಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ಅಮೃತ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸೆಷನ್ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಆಫೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು, ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಾತೃಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಆಫೀಸ್‌ನ ಎನ್‌ಸೈರಿಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸಚಿವರ ಲೋಪವೂ ಹೌದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಆ ಸಚಿವರಾಚೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಲತ್ತನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಆ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕುಷ್ಠ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರುವ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಹಕ್ಕು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅಡ್ವಿಟ್ ಆಗಿರಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಇಂಥ ಇವು. ಇವನ್ನೆ ಮನವಾದರೂ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಿಟ್ಟು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬಂತೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಜೀವಂತವಾಗಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರಾಚೆಯನ್ನು ಕಿರುಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿ ಯೋಜನನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ಈ ಸದನದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಲಘುವಾಗಿ ಭಾರಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ ಎಂದು ಉಹಿಸಬಹುದು. ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಆನೆ ಇದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕ್ಷಣವು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಶಾಸನಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಾವಂತೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅದೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾರಲ್ ರೈಟ್ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರತಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ಅಮೃತ್ ನವರು, ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ, ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲೂ, ಕೂತ್ಸೆನ್ನುವ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್, ಮೋಷನ್ ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲೂ

ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 10-15-20 ಕಾರ್ ಅಟೆಂಷನ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಕಸಿವು ಅಂದರೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 2-3 ಕಾರ್ ಅಟೆಂಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಇದರ ಕ್ಷಮಾರ್ಹ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. It is the duty of the Government to collect information. We have got such a huge Machinery. If we have failed in our efforts, we must admit that we have failed. I do not know what is wrong with these people. The Chief Secretary is whipping them. He has been requested to see that all the Departments send the replies early, and if they fail in their duty to take such disciplinary action as he deems necessary. I request the hon. members to bear with the Government. I think we have been scheduled to meet for the whole of this week and we will see that as many replies as possible are made available. I am sending a note to the Chief Secretary to attend to it promptly.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸವ್ಯ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಇವೇ ರೀತಿ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು ನಿರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹಾಗೆ ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಸಾರಸಭೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇರಕ್ಕೆ ಲೋಪವಾಗಿದೆ, ಅದುವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಹೋಮರೆ ಕಂಡು ಪಕ್ಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾದವರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಇವತ್ತು 5 ಪ್ರಶ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾಳೆಗೆ 5 ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬಾಕಿಯು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ನಾಯಕರೂ ಬರಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಿಡಬೇಕು. ಕಳೆದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಡಿಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿಮ್ಯಾಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—From tomorrow we will see that at least 10 questions are answered. ಏನು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮೌಲ್ಯ ಇತ್ತೋ ಅದು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಣ ಹೊಡೆದರೆ ಅದು ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರ ಅನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕೋ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರೆ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಥವಾ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ನಿರಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇಬ್ಬೇಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಹತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಈಗ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ಕುರಿತಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವೇ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The English language is so soft that we can easily get rid of it to meet the situation by saying sorry. We apologise. I have already told you.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(i) *re* : dilapidated Condition of the Government High School Building
Kudur, Magadi Taluk

Sri BETTASWAMY GOWDA (Kudur).—Madam Speaker, I call the attention of the Minister of State for Primary and Secondary Education, regarding the condition of the building of the Government (Ex-TDB) High School, Kudur, Magadi Taluk.

Smt. E. E. VAZ.—Minister of State for Primary and Secondary Education. I have to State as follows:—

In Government Order No. ED 40 SLB 70 dated 30th April 1971, sanction was accorded for taking over of local body high schools run by the Taluk Development Boards, Town Municipal Councils and Town Panchayats in the State, by Government on consent basis. The Taluk Development Board High School, Kudur, Magadi Taluk, Bangalore District is one such high school.

According to Government Order No. ED 15 LTS 72 dated 13-9-1972, the local authorities should transfer the school management unconditionally and the schools indicated in the Annexures to Government Order dated 30th April 1971, referred to above, shall be deemed to have been taken over with effect from 1st April 1971, subject to the execution of the agreement bonds etc., specified in para 5 (9) of the order dated 30th April 1971.

The execution of the agreement bonds in respect of the local body high schools taken over by the Government is yet to be completed.

The Taluk Development Board High School, Kudur, Magadi Taluk, which is now a school taken over by Government as per the orders referred to above, has a small tiled roof building situated on the outskirts of the village. The building was put up 25 years ago. Eversince the construction of the building, no attempts had been made by the Local body under whose control the school was, prior to its take over by Government to do the maintenance work or even the annual repairs for the last 25 years. The roof of the building is sagging, rafters and even the reapers are broken. The eastern

wall of the building has cracked lengthwise. The wall has shifted an inch from the floor with the result that there is danger to the children studying in the school. The accommodation available in the building is inadequate for the increased strength of Children. Some of the sections of the school were being accommodated, by shift system, in the Government Higher Primary Boys School, Kudur. No private building is available round about the present school building to enable the school being shifted temporarily to a rented building.

Now that the school has been taken over to the control of Government the Public Works Department has been requested to examine the building and suggest suitable measures for bringing the building to a safe condition.

ಶ್ರೀ ಬೆಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಠ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲದೆ ಮೂರು ಕೆಳಗತೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಮೂರು ಕೊಠಡಿಗಳ ಗೋಡೆಗಳು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಗೋಡೆ ಯಾವಾಗ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಗೋಡೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ರಿಕ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ (ವೆ) ಎಂದು ಕಟ್ಟಡ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ಹುಡುಗರು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅದು ಬದರೆ ಬೀಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ಶಾರೆ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಮ್ಲ ಬೇಗ ಅಂದರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಜರ್ ರಿಪೇರಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಶಾರೆಯ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಬೆಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವ ಹೋದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಬುದ್ಧಿಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ಪಿಪ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಹೈಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಆ ಬೆಂಚ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ii) re : providing assistance to open well-Scheme in rural areas

Sri T. M. MANJUNATH (Tiptur).—I call the attention of the Minister for Community Development and Social Welfare regarding the inconvenience caused to many rural areas in not giving assistance to open wells.

Sri N. RACHIAH (Minister for Community Development and Social Welfare).—I beg to state as :—

It is not a fact that Government is not financing sinking of open wells in Rural areas. During 1974-75, a separate provision of Rs. 150 lakhs has been made for open wells in addition to the provision of

(SRI N. RACHAIAH)

Rs. 100 lakhs made for bore wells. However, since large number of well works numbering about 4600 are remaining incomplete at the end of the IV plan and in view of the fact that Government have permitted utilisation of grants to an extent of Rs. 3 lakhs in each Division under D.W. wells programme for deepening of existing D.W. wells, it was felt that the Deputy Commissioners should concentrate on completing the incomplete works. Further, as open wells are prone to health hazards, it is decided that as far as possible bore-wells should be sunk in well-less villages and in places where scarcity for drinking water is felt. No inconvenience is caused to rural areas on account of this policy pursued by Government. Government are permitting the Deputy Commissioners to take up open wells in places where Rigs cannot be moved and where the situation of the soil does not permit sinking of bore wells.

There are 27 Government Rigs and they are deployed in places where there is need for sinking Bore wells. Some private Rigs are also being made use of by Government.

In addition to the above information contained in my Statement, I would like to give for the benefit of the House, additional information.

Government have already placed Rs. 130 lakhs at the disposal of the Divisional Commissioners as follows.—

Bangalore Division	...	Rs. 40 lakhs
Mysore Division	...	Rs. 40 lakhs
Belgaum Division	...	Rs. 20 lakhs
Gulbarga Division	...	Rs. 20 lakhs
P. H. E.	...	Rs. 10 lakhs
Reserve	...	Rs. 20 lakhs

The provision is for open wells.

Upto end of May, June and July, 1974, the Divisional Commissioners have released a sum of Rs. 65,67,080 but the amount spent upto this period is Rs. 16,64,922. Still there is a balance of Rs. 49,02,158 at the disposal of the Divisional Commissioners and the Deputy Commissioners.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ; 1974ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ನಂತರ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ವೃದ್ಧಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುವುತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಇಲ್ಲದ್ದು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮರನಾಡಿಗೆ ಓಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ದನಕರುಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಪಹ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಅನುಚಿತತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅಪಶ್ಯುತತೆಯಿರುವ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇರುವ ಬಾವುಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತುರ್ತು ಆದೇಶ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂದರ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ನನ್ನ ಗವ:ನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಫ್ಟುಬಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ತುರ್ತು ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಹುಕ್ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ 8 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೊಂಡ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳನ್ನು ಆಳಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಪಶ್ಯುತತೆಯಿರುವ ಕಡೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆಸಲು ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಚಾಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

(iii) *re* : death of a patient in Labour ward of Bowring and Lady Curzon Hospital

Sri S. HAMEED SHAH (Shivajinagar).—I call the attention of the Minister for Health to the death of a patient due to tetanus in Labour Ward of Bowring and Lady Curzon Hospital.

Sri DEVENDRAPPA GHALAPPA (Minister of State for Health).—Sir, I beg to State as follows:—

On 15-8-1974, a lady by name Smt. Brinda Sajjan, wife of Sri Sajjan Rao, was admitted to the Bowring and Lady Curzon Hospital Bangalore, for delivery. Two Lady Doctors and Staff nurse attended on the patient. A child was born on 16th August 1974 at 7.05 A.M. It was a normal delivery. No instruments were used. On 5th day after the delivery, the child developed convulsion with 101° temperature. Tetanus was suspected and the baby was transferred to the Isolation Hospital for needful treatment, at 12 noon on 22nd August 1974. The child was given all necessary treatment for Tetanus at Isolation Hospital, but the child did not survive. The mortality rate in these cases is very high. The child died at 7.20 P.M. on 22nd August 1974.

The final diagnosis is that of Tetanus Neo-notorom. The authorities of Bowring and Lady Curzon Hospital took speedy measures to investigate the probable sources of infection and sampled out all the materials which could have come into contact with the baby for detailed microbiological examination to isolate the tetanus bacillus. Anaerobic culture of the materials sampled out showed negative for clostridium.

The detailed examination has proved negative ruling out infection by tetanus bacillus in the labour room. However, adequate disinfection procedures have been undertaken in the labour room as well as Maternity Wards. Chances of infection through personal linen or attendants cannot also be ruled out.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಸೇನ್ ಷಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಪಾಲೆಯೇ ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಆ ರೀಬರ್ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅವುಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವು, ಈ ಕೇಸ್ ನಡೆದಮೇಲೆ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ; ಒಳ್ಳೆಯ ಎಕ್ಸ್‌ರೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕು. ರೇಬರ್ ವಾರ್ಡ್‌ನೊಳಗೆ ಸ್ಟೀಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್‌ಬಾಯ್ಸ್ ಸಹ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಜೊತೆಗೆ ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ರೇಬರ್ ವಾರ್ಡ್ ಆಗಲೇ ಆಪರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲೇ 20 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೇವಲ 10 ದಿವಸಕ್ಕೆ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿರ್ದೇಶಕರು.—ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಆಯಾ ಅಥವಾ ದಾದಿಯರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್-ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚೀನಸ್ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಡ್ ರೂಮ್ ಸರಿಯಲ್ಲದೆ ಇದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಸೇನ್ ಷಾ.—ಈ ಕೇಸ್ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೂಮ್‌ಗಳು 8 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಗಲೀಜು ಆಗಿದ್ದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿರ್ದೇಶಕರು.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೂಮುಗಳು ಗಲೀಜಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಈ ಕೇಸ್ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಹ ನಾಲ್ಕೈದು ಕೇಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇವೇ ರೀತಿ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In this country of ours where the mother is poor and the public health is not well developed infant mortality is high. If we compare the infant mortality in our country with the figures of other countries, infant mortality in our country even at the time of child's birth is high. We are trying to improve by giving necessary food and necessary vitamin pills to the mother and trying to see the health of the mother is improved. Even on account of extreme poverty of the mother, the child do not develop at all. Under-development of child is one of the major causes for infant mortality.

ಶ್ರೀ ಹುಸೇನ್ ಷಾ.—ಬಡತನದಿಂದ ಇದು ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿರ್ದೇಶಕರು.—ಮಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಚೀನಸ್ ಬರುತ್ತದೆ.

(iv) re: non-availability of text books of ninth standard particularly Urdu (Detail and non detail)

Sri ABDUL KHUDUS ANWAR (Bhadra'ahi).—I call the attention of the Minister for Education to the non-availability of Text Books of Ninth Standard particularly Urdu (Detail and non-detail) and to the mistakes contained therein.

SRI M. MALLIKARJUNA SWAMY (Minister for Education).—I beg to State as follows :—

Government have so far nationalised as many as 383 items of Text Books in several languages. The printing of these Text Books is done at the Government Text Book Press, Mysore, in majority of the cases and in respect of certain items, the work is entrusted to Private Presses as all the printing work cannot be undertaken by the Text Book Press.

The detailed Urdu Text Book 'Amen-e-Urdu' was printed at Government Text Book Press, Mysore. Unfortunately the calligraphy of this book turned-out to be unsatisfactory and some mistakes crept in. This has resulted in the mistakes in the printed copies of the books. It may be mentioned here that the mistakes are not mistakes of substance, that is to say they are not mistakes giving rise to distorted meanings. They are mistakes comparable to spelling mistakes. Government are taking action to get this book scrutinised again by an expert committee and to set right the mistakes on the basis of the recommendations of that expert committee.

SRI ABDUL KHUDDUS ANWAR.—The mistakes found in the book are too many, and these mistakes do not give any meaning at all. If they are small spelling mistakes it is tolerable. The mistakes committed do not give any meaning at all. You have said that they are not mistakes of substance, and they are not mistakes giving rise to distorted meanings. Will you kindly refer to page 9, where something is written which no-body can understand what its meaning is? There is no heading at all. On page 15, Moulan Azad's letters are written. Moulan Azad might not have written such bad Urdu. Will you kindly get it corrected by Hyderabad Karnataka People Sri Kalmankar and other friends, reprint it and supply to the boys?

2-00 P. M.

SRI M. MALLIKARJUNA SWAMY.—We have already taken a decision to refer it to an expert committee, and even if there are such mistakes as pointed out by Mr. Anwar Khuddus, we will get it reprinted again and re-issue it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ.—ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ, ಈ ಭಾಷೆಗೇ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆಯೋ ಏನೋ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸರಕಾರ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವನೆ ತಾಳಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಸುಬಾನ್.—ಇಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಗೌರವರ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿವೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸ್ವಲ್ಪಂಗ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ಸ್ ಇವೆಯೇ? Mistakes are not mistakes of substance ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. The only difference between the two words is omission of a d t therein. It will not give a different meaning altogether? So, it is a serious offence. My humble submission is this. This book should be withdrawn and it should be substituted so that the students can have a good knowledge out of the prescribed book.

Sri M. MALLIKARJUNA SWAMY.—Whatever may be the nature of mistakes, we will get them corrected. It is not possible to withdraw this book at this point of time. As the Text Book Directorate has entered into an agreement for a period of five years, I don't subscribe to the view of the withdrawal. But this book will be corrected, reprinted and re-issued.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—It should be supplied free of cost and the books already under circulation should be withdrawn. Action should be taken against the printer and publisher because, they have committed glaring mistakes.

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN L. C.—ANNOUNCEMENT

MADAM SPEAKER.—I have received a message from the Chairman, Legislative Council that the Karnataka Official Language (Amendment) Bill, 1974 has been passed by the Council without amendment.

NOTICE OF A PRIVILEGE MOTION

re: press statement of Dr. Nataraj

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸಿಪುರ).—ನಾನು ಕಮ್ಮಿ ಅನುಮತಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧಿತ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರ ಒಳ್ಳೆ ಈ ವನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಒಳ್ಳೆ ಎಂದರೆ ಬಿಗ್ಗೆಡಿಸಿ ಕುತ್ಯಾದಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜ್ ರವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ, ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ರೀತಿಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯರಿಜಿ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ, ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳೀಕೆಯನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರ ಸರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ದಾಂಡವ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಘಟನಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸದಸ್ಯರು ಗೌರವವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಡ

ಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳೆಮೆ ಹಣೆ ನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿವರೆ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೂಜೆ ಕೂಗಿದೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಯಾಧಿಯ ಈ ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮುಖ್ಯ ಕರಣ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ, ತೋರಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೆಂಬಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಏಕೆ ಇರಲಿ, ಅದು ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ವಸಿಯ ಕೆಲಸ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಕೆ ಮಾಡಲು ಕರಗಲು ಕೂಡ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಗವನಕ್ಕೂ ಅದು ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಬಟ್ಟೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಸರಿ ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಕರೆಯಲಾಯಿತು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಶ್ರೇಯಸ್ಸು. ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನ ಕೂಡ ಅರ್ಪವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಒಡುತ್ತೇನೆ.

“ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದಮನ, ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನ — ಕೆಲ ಶಾಸಕರ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಟೀಕೆ.”

ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಅಪವಾದ ಬಂಡನೆಗಳನ್ನು ಮಾತುತಾ ಕೆಲವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು, ಶಾಸನ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಗೌರವವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಮಲೆನಾಡು ಕಮ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಡಾ. ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜ್ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ.

“ಈ ಬಾರಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಡೆಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಓದಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲವಲ್ಲದ ಅಪವಾದ, ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಬಂಡನೆ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಂದ ಅಂಥ ಘೋರ ಯತ್ನವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲದ ಗದ್ದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಗೊಂದಲ ಮಾಡುವಂತಹವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಲಿಗಳಿಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರಣವನ್ನುವ ಸೋಗು ಕೆವಲೂ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ, ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಪರಾಧವ ಹೊಂದಿದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದಾಹವನ್ನು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಗೊಂದಲವನ್ನಿಟ್ಟು, ತನ್ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ನಡೆಸಿರುವ ಸೋಗು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅನನ್ಯ ಗೌರವವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಧೂರ್ತ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕಟಲ ಸಾಹಸವನ್ನು ಬಂಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ.”

“ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉದಯಗೊಂಡಿರುವುದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನೈಜ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಿರಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿ, ಜೀವನದ ನೈಜ ಸಮಾಜವಾದ ಧೈಯ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿ ದೇಶದ ಹೊರತು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳಿಗಲ್ಲ ಅಂತಹ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಾಗಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಕೂಟವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸೇವಾಕರ್ತೃರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಬಯಸುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಸರಕಾರ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.”

“ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಮಕ್ಕೂರು ಅನಂದರಾವ್, ಎಂ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್, ದೇವೇಗೌಡ, ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಎ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣ ಎಯ್ಯರ್, ವೆಂಕಟಗಿರಿದಾಸ, ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ, ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾವ್, ಕೋಣಂಡೂರು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಲಂಗಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಬಂಧುಗಳು ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ನಂತ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಗೊಂಡಾಗಳು ಅಥವಾ ಗೊಂಡಾಗರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದಿರುವ ಸಜ್ಜನರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ; ಕಾನೂನಿನ ರೀತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ."

ಅವರ ಮಾತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಅವರ ಮಾತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ವರದಿಗಳು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ ಅವರ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ, ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—

"ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾರಣವು ಅವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳಿಗೆ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ನವರೇ ಕಾರಣಕರ್ತರಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡೂಂಥ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಸತ್ಯಾಂಶ ದೊರೆತಿದೆ. ನನಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಗಲಭೆಗೂ, ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಗಲಭೆಗಳಿಗೂ ಅಶಾಂತಿಗೂ, ಅಶಕ್ತಿಗೂ ನಾನೇ ನಾಯಕನೆನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕೀರ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಹಂಬಲವನ್ನು ನಮನಗೊಳಿಸಿ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕದಲಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲವೇ?"

ಅವರ ಕೀರ್ತಿ, ಅವರ ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಯಾವ ಯುವಕರಿಗೂ ಅದು ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಆ ಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಡಲಿ. ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಅಳಿಯಂದಿರ ಕೀರ್ತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ಅವರು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

"ಅಂತೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಬೀರಲಾರದೆ, ಯಾವ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರದೆ, ಯಾವ ಹಿತವನ್ನೂ ಒಂಟು ಮಾಡಲಾರದೆ, ಎರಡೂಂಥಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಕುಂದುವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹಿರಿಯ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಈ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ."

"ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ತತ್ವವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ, ಕಳೆದ ಬಾರಿ ನಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಿಂಸಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಬೆಂಬಲ ಸಹಕಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಮಹಾನುಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕವೇ ಈ ಘೋರ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿ ನಿರಾಪರಾಧಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಮೇಲೆ ಅನಾಹುತಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದೂ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಿದ್ದೀತೆ? ತನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಅಪವಾದಗಳ ಸರಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೊಂದೇ ಕಂಕಣ ತೊಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತನುಮನ ಧನಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಬಲ್ಲ ನಿರ್ವಾಹಕ ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿರೂಪ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಎಂದೂ ಚಕಿತಗೊಳ್ಳದು, ನಿಶ್ಚೇದಗೊಳ್ಳದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಿಕಾರಗೊಳ್ಳದು, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ನಂಜ್ಞೆ ಸಂಚಾಲಕನಾಗಿ, ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಸ್ಮರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಘೋಷಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ."

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೇಯವರೇ, ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾವು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕಡತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಮಿತ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೋಣದೊರಾ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಪಸ್ತಾಪವಾಗಿರಬಹುದು, ಇವೊತ್ತು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ, ಇಷ್ಟೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಅವರೇ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ರಾಜೀಯ ದಾಹವನ್ನು ತೀರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅರಿತಿ ಮಾಡುತ್ತದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅವರ ವಿಷಯ ಅಳಿಯನನ್ನು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ರಾಜೀಯ ದಾಹ ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳ ರಾಜೀಯ ಹೇರಾಟ ಮಾಡೋಣ, ಈಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಮೋಷನ್‌ನನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಕಳುಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಖೇನ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಮವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಒಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕಮ್ಯಾಂಡೆಂಟ್‌ನಾದ ಅವರ ಅಳಿಯಂದಿರು ಅವರಿಗೆ ಕಂಟಕಪ್ರಾಯರಾಗ ತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಾಗರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ರಾಜೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೋಹನ್ ರಂಗಂ ಮಗನನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಜೀವಂತ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾತಕ್ಕೇನೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ? ನಿರಪರಾಧಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಚಾಕು, ಸೈಕರ್ ಬೈನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗೂಂಡಾಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕೆ? ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮನ ನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೋಗಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ವ್ಯವಹಾರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತು, ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ಯಾತ್ರದ ಒಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗವನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, Indira brigade will take care of it. Don't bother about it, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕ ಮಾತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ನಾಡಿನ ನಾಯಕರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಭೂಷಣ ತರ ಕ್ಕಿದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೇಯವರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೊಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿತಕ್ಕ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಗ್ಯ ಮಕ್ಕಳು, ನಿರಪರಾಧಿ ಮಕ್ಕಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri S. M. KRISHNA.—If there is something else, we can have a separate debate. Now, let us confine ourselves to the Privilege Motion.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—Who is encouraging these fellows? Whether Mr. Deve Gowda, or Mr. Konandur Lingappa or Mr. Anania Rao? Even if it is referred to the privilege Committee, I know the conclusions of the Privilege Committee. Whether I am responsible for the nasty things going on in the University campus or Indira Brigade Commandant Mr. M. D. Nataraj who is the son-in-law of the Chief Minister? We have got a Police Department in which there are C.I.Ds. What does their Police report say? That matter has to be settled. I am very sorry for this type of nasty statement issued by the son-in-law of Sri Devaraj Urs.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—I want to know whether the use of the word nasty is parliamentary or Un-parliamentary?

(At that stage several Members from Opposition side stood and shouted)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ಅವ್ವಪ್ಪ.—ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಳಿಯು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿದೆ ಗೌರವ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ನವಸ್ಯೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಬಿತ್ತಿದೆ. Nasty ಎನ್ನುವುದು is it a parliamentary word?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾಳೂ ಕೂಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಹಕ್ಕು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಗಬೇಕು ಏನು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನವಸ್ಯರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸ ಸೋದರೆ ಯಾರು ಕೂಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೋಪ ಸುಸ್ತೇಕ ಏಕೆ? The word used by the hon. Leader of the opposition is not un-parliamentary.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರ ಸಭೆವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕಾರಣೋ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣೋ ಅನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri S. M. KRISHNA.—How is the Chief Minister responsible when a statement is made by somebody outside the House? If the Chief Minister has said anything, he is responsible. If Tom Dick and Harry made statements, the Chief Minister is not responsible for it.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿತತ್ಕ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಡ್ಡೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

Sri S. BANGARAPPA.—Mr. M. D. Nataraj is not Tom nor Harry. He is the son-in-law of our Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕುಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇವತ್ತು ದೃಷ್ಟಿತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕಾರಣ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಒಂಥರ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುನಿ ಬಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಕೋಣಾಮೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಚಲಿಸಿಸ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 12ನೇ ತರೀಖು ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗಂಭೀರವಾದ ಒಡ್ಡುರಿಕೆ ನೂತನ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜ್ಞಾತಕ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಮನವಾಗಿರ ವುದು, ಎಂದು ಅಪೊಂದು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇವೇಗೌಡರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ತರೀಲಿನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರು. ಅದಾಗಿ 4-5 ದಿವಸ ಆಳಗೆ ಆರೆಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪತ್ತಿರ ಪೋಲಿಸ್ ಇರಾಟ ಇದೆ, ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅವರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡ ಪಾಲುದಾರ ಆದ್ದಾನೆಯೇ, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಜನತೆ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಇತಿವಿತ್ತಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡರ ಕೈವಾಡ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಎಷ್ಟು ಒಡೆವೆ ಹೊರ ಇವತ್ತು ನಾಡಿಗೆತಪ್ಪು ಅರ್ಥಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ. ನಾನು ಕೃಷ್ಣಾರವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲಿಸ್ ಇರಾಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ದೇವೇಗೌಡರು ಪಾಲುದಾರರೇ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. If Mr. Devegowda is responsible for all the things which happened in the University campus. ದೇಶದ ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗುವುದು ಬೇಡ. ದೇವೇಗೌಡನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರುವುದು ಬೇಡ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕೆ ?

Sri H. D. DEVEGOWDA.—Unless this point is clarified by the authorities concerned it is very difficult for me to function.

Sri K. PUTTASWAMY.—It is not the statement of the Chief Minister ?

Sri H. D. DEVEGOWDA.—It is the statement made by the son-in-law of the Chief Minister. ಈ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದಿರಾ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್‌ರಾದ ಶ್ರೀ ನಟರಾಜರವರ ಹಾವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಡೆ ನಡೆಸಿದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿರೇಕ ತನಗ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕಡ್ಡಾಗಿ ತರೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು ಬುದ್ಧಿ ಕಳೆಸದೇ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಪಡೆ ಪಡೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I think Mr. Deve Gowda can hear the parliamentary affairs Minister.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—I am prepared to hear anybody; whether it is parliamentary Affairs Minister or Legislature Congress party. I am prepared to hear them. ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪಾಪ ಕ್ಷಮೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಹೆಸರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಗ ಸಮಾಜ ನಾಯಕರಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಅಂಥ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿನ್ ಕಳಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ನಿಗೆ ಕೇಳಿ ಇದೆ. ಈ ಸದನದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿರ ತಕ, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವತಃ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವಿಹಾಸಭಾವರಮ್ ಕರ್ತೃಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜರನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲಟ್ಸ್ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಕರೆಸಿದ್ದರು.

2-30 P. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನೋಟೀಸ್ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನೋಟೀಸ್ ಈಗ ತಾನೇ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಷ್ಣರಾಯವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ದ್ವಾಗ ಬ್ಲಟ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದು ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜರವರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಳಿಯಂದಿರು, ನಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ * * *

ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭೇದಾಸಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನವೇ ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. M. KRISHNA.—I respectfully submit that some of the expressions which the hon. Member has used are thoroughly unparliamentary. The hon. Speaker may kindly take appropriate action.

MADAM SPEAKER.—I will get the report and examine it.

Sri S. BANGARAPPA.—Before the hon. Minister gives a sort of reply to the points raised by the hon. Leader of the Opposition, I would like to speak.

Sri S. M. KRISHNA.—I am not replying.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈಗ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ಕಮಿಟಿಯ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿರ. ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಂದಿರ ವುದನ್ನು ನಾನು ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನನಗಿನ್ನುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ. He has personally attacked the hon. Members of this August House. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ವೇಳೆಯನ್ನು ಹಾಳ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. He has no business to comment upon the exact business that takes place on the floor of this House.

ರೂಲ್ 177ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಹಾಗೂ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri K. PUTTASWAMY.—Supposing it is a reasonable comment on our actions here, has the public no right ?

* * * Words expunged as ordered by the chair.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂಮೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಧಾರ್ತ ಸಮೂಹ, ಕುಟಲ ರಾಜಕೀಯ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಡೆತಡೆಗಳಿವೆ, ಲಿಮಿಟೇಷನ್ಸ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹೌದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿವಾದರೂ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಹೋದಾಗ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚುತಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಭ್ಯ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರ್ತ ಸಮೂಹ, ಕುಟಲ ರಾಜಕೀಯ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ತರಬಹುದು. He thinks he is the Almighty or the big person above the House or the Members of this August House, ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಷ್ಟೇ: ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸದನದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚುತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಲ್ಮೊಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚುತಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿರೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನೆಲೆ ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ 28 ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಜಗ ತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. If Tom, Dick and Harry make a statement, how can the hon. Member hold the Government responsible for such statements? ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜ್, ಕಮಾಂಡೆಂಟ್, ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಇಂದಿರಾ ಬೈಗೇಡ್ ಇವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಆಳಿಯುಂದಿರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಿರುವವರನ್ನು ಬಹಳ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Sri M. D. Nataraj is the Son-in-law of the hon. Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಎರೋಡ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಬಂಧಿತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಇರ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರದ ಮುಖೇನ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. *Prima facie* it amounts to a Breach of Privilege of this House. We want this to be referred to the Committee of Privileges. ಎರಡನೆಯದೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ವಾಗತಕ್ಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿವೋವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—I feel the matter is in order. The hon. Leader of the Opposition may please move the Motion.

SH H. D. DEVEGOWDA.—I beg to move :

“That the statement of Dr. M. D. Nataraj, published in Lok Vani, dated 2nd September 1974 is a breach of privilege of the Members of the House and it involves the contempt of the House also and may be referred to the Committee of Privileges for Enquiry.”

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That the statement of Dr. M. D. Nataraj, published in Lok Vani, dated 2nd September 1974, is a Breach of privilege of the Members of the House and it involves the contempt of the House also and may be referred to the Committee of Privileges for Enquiry.”

The motion was adopted and was referred to the Committee of Privileges.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆ ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಗರಡಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎನಿಸುಬಿ ಕೆಲಸವಾದಂತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕೊಣೆಗಾಲಿಕೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನೂಕಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗರಡಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹಣ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೂಠ್ ಪ್ರವಾಸ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Matter under Rule 312

re : Press statement of the Chief Minister at Bijapur

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿನ್ನೆ ಶನಿವಾರವೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊನ್ನೆಯೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕಾನ್ಸಿಂ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶನಿವಾರ ಪೂರ್ವ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಮ್ಮ ಪುನವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾರ ನಮಗೆ ಕೆಲಸವಾದಬೇಕು ಎಂಬ ಇರಾದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದರ ಸರ್ಕಾರದ

ಇರಾದೆಯ ಮೇರೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಥೇಂಬರಿಗೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸಿ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅದ್ವೈತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿ. ಆ ಮೇರೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕಾನ್ಸಿಲರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಒಂದು ಪಾ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸೂಚನಾ ಪತ್ರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈಗ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಒದ್ದುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ. ಅವರು ಬಂದ ಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ಸಿಲರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಪುಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶನಿವಾರ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶನಿವಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದರು. ಕೆಲವು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಡೆದವು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನನ್ನ ಥೇಂಬರಿನ ಒಳಗಡೆಯೇ ಇದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಶನಿವಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿರಚಿಸಿದ್ದರೆ ಸಂಕೋಪ. ಅದಿವಸ ಏನೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೆಂದು ನಾನು ಆತನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ವರದಿಯಾದೆಯೋ ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನನ್ನನ್ನು ಘೇರಿಸೋ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನೂಟಿಸಿ ನನ್ನ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರತಕ್ಕ ಧಾರಾಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದರೆ ನನ್ನ ಪತ್ರ ಏನು ಎಂಬುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಈಗ ಒದ್ದುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆತನ ದೇವೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾಚಕರ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ದೇವೇಗೌಡರು ಚಾರ್ಲೆಂಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚಾರ್ಲೆಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ನಾವು ಯಾವುದೇ ಚಾರ್ಲೆಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಣೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆ ಚಾಲೆಂಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವ ವಿಷಯ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ನಾನು ನನ್ನ ಚಾಲೆಂಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವೇಗೌಡರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದು ಎಂದು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. It is upto the Government to take that challenge and see that the atmosphere created on a count of the statement. ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ; ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. M. KRISHNA.—This directly concerns the Chief Minister. He has written to the Chief Minister and it has been mentioned more than once. We do not know what the contents are. The letter is not with us. Therefore you were perfectly right in saying that this matter can be taken up when the Chief Minister is present here.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಕಾಗದವನ್ನು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಆಕೃತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಸರ್ವಿಸರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

MADAM SPEAKER.—Nobody disputes the fact of your writing to the Chief Minister.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am only asking permission of the Chair not for the benefit of the Chief Minister. Chief Minister has already got it in his hands. It is up to him to take that challenge. It is not for me. ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಚಾಲೆಂಜಿನಿಂದ ಹಿಮ್ಮುಖರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ದೇವೇಗೌಡರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಚಾಲೆಂಜಿನಿಂದ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಾವರಣ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆ ಮಾತಾವರಣವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಫೇರಾವೋ ಮಾಡಿದರೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ, ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಫೇರಾವೋ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೇ ತರಹ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಶ್ವೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೋದರೆ, ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪತ್ರ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಓದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—It is for the Hon. Chief Minister to take that challenge. It is not for me. I am reading the contents of the letter for the benefit of the House and not for the Chief Minister. The Chief Minister is already having letter with him. The contents of that letter are as follows :—

H. D. Devegowda, MLA,
Leader of Opposition.

Bangalore,
Dated: 9. 8. 74.

Open letter to Shri D. Devaraj Urs, Hon. Chief Minister.
My dear Chief Minister,

I have carefully gone through your speech at the Scheduled Castes and Backward Classes Conference held at Bijapur on 5-8-1974 wherein you I have said that if anyone proves that you as Chief Minister had yielded to under pressures of caste, nepotism and money in the discharge of your duties you will step down from the high office you hold at present. This has been reported in the columns of a local daily dated 7th August 1974. I must compliment you on your bold statement and hope that you will stand by it.

I accept your challenge, and request you to appoint a Judicial Commission forthwith to conduct a thorough enquiry into the charges of corruption, nepotism and favouritism. I mean a full-fledged Judicial Commission presided over by the Chief Justice of the State High Court or by a sitting Judge of the Supreme Court. If such a Judicial forum is set up, I am prepared to place before it all the materials available with me to prove how your administration is being carried on against all moral scruples. If what I place before such a judicial body is proved false I am prepared not only to resign my membership of the Assembly but will efface myself from public life. I have with me any number of instances wherein your administration has deviated from the best principles of honesty and integrity. There is rampant corruption in every sphere of your administration. I could place before the Judicial Commission instances of favouritism, nepotism and other ugly facts. When all these are staring in your administration, it only amuses me that you should make such a statement.

As I said I accept this challenge and am ready to prove my allegation before a High Judicial Authority. Please act now in accordance with your speech.

With regards,

Yours sincerely,

(Sd)-H. D. Devegowda.

I am going to stand by this challenge to-day, tomorrow, or on any date. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ಯವಾದುದು ವನ್ನು ಅದೇತರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇದ್ದರೆ ಈ ಚಾಲಂಜನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ. ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ನಾನು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇತರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತಾಪರಣ ಕಟ್ಟಿದೆ, ಕಳಂಕದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಏನು ಬಂದಿದೆ, ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಉತ್ತರೀಕರಾಗುವೆ ಹೊದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷಗಳಿಂದ ಬರೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬೇಕೋ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು, ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಈ ಚಾಲಂಜನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪಾಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆಗಿಂದ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಗಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ತಾವು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶನಿವಾರ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುವುದಾಗಿರುವ ಇನ್ನು ಆದ್ದರನ್ನು ಮಾಡುವುದೋಂದೇ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇದತ್ತು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ, ಆ ಭಾವನೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬಿಸ್‌ನೆಸ್ ಅಡ್ಡಿಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆರ್ರ್‌ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಆಗಲಿ, ಎಗ್ರಿಕ್ಯೂಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, 26 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಗ್ರಿಕ್ಯೂಲ್ಚರ್‌ಗೆ ಸಿವಿಲ್‌ವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಶವು ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕು. ಆಗ ನೇಮಕವಾದ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು, ತ್ರೇನೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಲವಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾತಾವರಣ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಈಗ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊತ್ಲನ್ ಅವರ ಮುಗಿದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗಲೇ ನೀವು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನಾನು ಒಮ್ಮೆಲೇ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಿರಿ, ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಾದರೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇವೇಗೌಡ.—ಸದನದ ಬೆಂಚ್‌ಗೆ ಲೇನ್‌ವೇ ನಾನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೇವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದೇಶದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೇಶದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆರಳಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಜನ ಇವರು ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸನ್ಯಾರ್ಗ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಗಹನವಾದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದನ್ನು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಇದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ತಾವಾವರ ಉಂಟಾದಾಗ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಹಂಕಾರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಪ್ರಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಂದಾಗ ನೀವು ಹುತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಮ್ಮು ಮಾಡಲೇ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್‌ನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ “ಎ” ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನೀವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ನೀವು ನಮಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ.

Sri K. PUTTASWAMY.—So much of water has flown under the bridge since then.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶನಿವಾರದ ದಿನನ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಒಂದು ದಿನ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೇಯನ್ನು ಕಳೆವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಈಗಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಏನಂದರೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಪ್ಲೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಂದಿರಾ ಬಗ್ಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರದೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಬೇರೆ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು.

MADAM SPEAKER.—He has written to me as follows :—

“Madam Speaker, today I am fully engaged in the Council from 2-00 P. M. for the whole day. Therefore, I am not in a position to attend the Assembly.”

ಹೀಗೆ ಅವರು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಕಾಗದ ಮುಖವೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗಿಂತ ನಿಮಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಈ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರ ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ನಿಲುವು. ಅದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದೂ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದ ದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಸೇರಿಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೇ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ನೀವು ಈ ಜಮಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಿಗೇ ಗೆಟ್ ಔಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೆಲವು ಅಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡುಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾಗುವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಶನಿವಾರದ ದಿನವೆಂದೆ ಮಾಡಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ)

ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಾರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದರು. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎವರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ಅ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಂಥದ್ದೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಏನು ಒದಿ ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ನನಗುಸುತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸದನದ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಿಡುವು ದ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಇವತ್ತಿಗೇ ಏನೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. 7ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೇರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟ ಏನೆಂದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೇರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 100ಕ್ಕೆ 80-ಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? 7ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ? ಬೇರೆ ಊಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

MADAM SPEAKER.—The house now rises and will meet after half an hour.

[The House rose at Seven minutes Past Three of the Clock and re-assembled at Twenty Six minutes Past Four of the Clock.]

[MADAM SPEAKER in the Chair.]

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಈಗತಾನೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಎರವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅದು ತಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೊಸವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಇದು ಬಹಳ ಅಚ್ಚರಕರವಾದ ಘಟನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದುವರೆಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ತರಹ ಪ್ರಸಂಗ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ 16 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಹಾಕಿ, ಆಪಾದಿಸಿದ ದ ರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಾದವಿವಾದ, ಛಾಲೆಂಟ್ ನಡೆದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ "I stand by it".

ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇನೂ ಅಂಥದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅದನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು, ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಘೇರಾವೊ ಕೂಡ ಮಾಡಿದಾರೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿದೆ, ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗರಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ದಯಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿಗಳಾಗುವ ಸಂಭವ ಒದಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಆ ಧಾರ್ಮಿಕವು ಹುರುಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿರ್ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇದೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪುನಃ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೊರತು ನಾವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಲವಂತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಲವಂತವಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಾರಂ ಇದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 4½ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಷಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹೆರಲ್ಡ್ ಸೈನ್ಸ್ ಬಿರ್ ಮುಕ್ತಾಯಭಾಗ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕವನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಇರಾಡೆ ಇದೆಯೇ?

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಕಳೆದ 4-5 ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಂಕಾರ ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದರೆ ನನ್ನವರೆಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ರಿತಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೇಳಬರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜಾಂತವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೆ ಒರ್ರಾ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಎಲ್ಲರು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷವಾತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಮತ್ತು ಜಾತೀಯತೆ ಯಾವುದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ನಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಚಾಲಂಜನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ನಿಯಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿ ? ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿನ್ನೆದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವೀರದಲ್ಲ ಇದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದೇರಿತಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು 2½ ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಇನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವೂರಿತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಗೌಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಏನು ಅವಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ದೇವೇಗೌಡರು ಚಾರಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎತಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜರಾಗಬಾರದು. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಾಗಬಾರದು.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—Madam Speaker, I would like to draw your kind attention to rule 293 of the Rules of Procedure wherein it is stated as follows:—

“A member may, with the permission of the Speaker make a personal explanation although there is no question before the Assembly but in this case no debatable matter may be brought forward, and no debate shall arise.”

As it is, the hon. the Leader of the Opposition Sri A. D. Deve Gowda, with your kind permission, has made a personal explanation. As per the rule there cannot be any debate. Therefore, the matter Bill have to be closed at this stage.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೂಲ್ 299ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ ಮುರಿದು ಎಷ್ಟೋ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬರಬೇಕು. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪೀಕಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ 2½ ವರ್ಷವಾದರೂ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಫೇರಾವೇರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಾವು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ತಮಗೆ ತುಂಬಾ ಚಿರುಣಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್.—ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯುಡು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶನಿವಾರ ತಳೆಂಥ ನಿಲುವನ್ನೇ ತಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದನದ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಕಾರ್ಯಕರಾಸಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ರೀತಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI S. BANGARAPPA.—I strongly protest.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯುಡು.—ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕರಾಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡದೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕುಳಿತರಲಿ, ಬಿಡಲಿ. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಿರಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಶಕ್ತಿಯಿರಲಿ, ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ ದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಇವತ್ತು ಸವಾಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗಾಗಲಿ, ನನಗಾಗಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು 2 ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಭೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸಭೆ ನಡೆಸುವವರ ತಾವು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. I strongly feel that you do not want to transact any business.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂತು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹನುಮಗು ಏನಲ್ಲ. ಅವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರನ್ನು ಎಳೆ ಘಾಟು, ಹನುಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ನೀವು ಏಕೆ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರಾಧಾರ ಇರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿಂಗಾರಪ್ಪನವರು ರೂಲ್ಸ್ 146 ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪರವಾನಗಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ಬಿಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ಸಿಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ, ಈ ಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂತಿಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಗೊಣತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅವರು ಒರವು ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಫೇವರಿಟಿಸಂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ 3 ಆವಾದನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನ ತೆರವು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ನಿಲುವಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ ದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಪೂರ್ವ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಾನ ತೆರವು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಸಂಪ್ರ ದಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸ್ಥಾನ ತೆರವು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ನಾನು ಸ್ಥಾನ ತೆರವು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವತಃ ನಾವೇ ದಿಗ್ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣ ನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು. ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ; ನಾನೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಳಿದಂಥ ನಿಲುವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ. Please enlighten me.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ನಾವು ಬರೆದಿರುವ ರೂಲ್ಸ್, ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರೂಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಅನೇಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯಗಳು, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನೂಕುವಾದ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಮ್ಮದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಶಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ನಿಯಮಗಳ ಜೊಕ್ಕನ್ನು ಇರಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ನೀವು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಚಾಲೆಂಜನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೀಗಾದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ. The house will now adjourn to meet at 1 p.m. tomorrow.

The House adjourned at Fifty Two Minutes past Four of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 3rd September 1974.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 3rd September 1974/ Bhadrapada 13, 1896 S. E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

Madam Speaker (Smt. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(TO WHICH ORAL ANSWERS WERE GIVEN)

Construction of School Buildings in Srirangapatna

259. Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA (Srirangapatna).—

Will the Minister of State for Primary and Secondary Education be pleased to state:—

(a) whether there is any proposal to construct additional class rooms to the Government Boys Primary School and Girls Primary School, Srirangapatna;

(b) whether Government has any proposal to construct a Higher Primary School building in Ganjam on the site donated by the Municipality since the present building is unfit for a school;

(c) whether the Government has any proposal to construct Government Eastern Primary School building in respect of which the ex-Education Minister had laid the foundation stone;

(d) whether the Government Middle School, Srirangapatna will be shifted inside the Fort area?

Smt. E. E. VAZ (Minister of State for Primary and Secondary Education).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Yes.

(d) Yes.

Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA.—May I know when construction of the additional class rooms would be taken up ?

† **Smt. E. E. VAZ.**—As soon as the economy order is withdrawn we will take up.

Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA.—May I know when the economy order will be withdrawn ?

Smt. E. E. VAZ.—It demends on the circumstauces,

Smt. DAMAYANTHI BORE GCWDA.—Are the Government aware that the children have to cross the highway and it is dangerous ? Will the Government shift the school inside the Fort area ?

Smt. E. E. VAZ.—There is no suitable building where we can shift the school inside the fort area. If the people of the local area come forward to offer a suitable building on nominal rent and they are prepared to contribute to the cost, Government will consider it.

Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA.—municipality will give you a a building. You have to put up additional class rooms. The people are ready to contribute to some extent. Will you sanction school ?

Smt. E. E. VAZ.— There must be sufficient place at least temporarily to accommodate all the children. If the local people are prepared to contribute, we can examine.

Monthly Requirement of Rice, Jowar and Wheat

155. **Sri B. G. BANAKAR** (Hirekerur). -

Will the Minister for Food and Forests be pleased to state :

(a) the total monthly requirements of rice, what, and jowar in (1) Bangalore, (2) Mysore, (3) Hubli-Dharwar, (4) Mangalore, (5) Belgaum, (6) Davanagere, (7) Bellary, (8) Shimoga, (9) Bijapur and (10) Gulbarga Towns ;

(b) the total quantity of rice, wheat and jowar supplied to these towns from June 1973 to end of June, 1974 ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Food and Forests).—

(a) *Vide* Statement 'A' placed on the Table of the House.

(b) *Vide* Statement 'B' placed on the table of the House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಬಣಕಾರ್,—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹತ್ತು ನಗರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅವರಿಗೆ 76 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೊಲವಿಲ್ಲ, ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಯಬೇಕು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಯಾವರೀತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ?

† Copies placed in the Karnataka Legislatiure Library vide No : 24/dated 3-9-1974

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಭೂಹೀನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ವಲ್ಸರಬರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ರೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯತನಕ ಇಂಥ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಆದ್‌ಹಾಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಬಣಕಾರ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಅನಾಪಚಾರಿಕ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜರೂರಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ ತರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡ ವಷ್ಟನ್ನು ಈಗ ವಲ್ಸರಬರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಡು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವಲ್ಸರಬರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತುಖಿ ನಡೆಸಿ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ವಲ್ಸರಬರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

Staff of Public Works Department Working in Various Circles and Divisions

188. Sri H. D. DEVEGOWDA (Holenarasipur).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state.—

(a) the number of posts in PWD before March 1972 including officers lent to the Housing Board- Karnataka Electricity Board Municipal Corporation, Trust Boards, etc., under the following categories.—

- (i) Chief Engineers.
- (ii) Superintending Engineers
- (iii) Executive Engineers
- (iv) Deputy Chief Engineers
- (v) Technical Assistants

(vi) Assistant Engineers (figures may be supplied for all the wings of the PWD, i.e., Major Irrigation, Minor Irrigation, Communications and Buildings, Public Health Engineering, etc.);

(b) the number of Circles, Divisions, and Sub-Divisions before March 1972 ;

(c) the number of Circles, Divisions, and Sub-Divisions created after March 72 to up-to-date ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(a), (b) and (c)---

A statement indicating the position is placed on the Table of the House, *

The answers are as printed with the following corrections :

In the list add for engineers, one Engineer-in-Chief and One Chief Architect. So, the number three will be five and delete item (6) Chief Engineer, Minor Irrigation South.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—May I know the actual establishment charges ?

† **Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—I am sorry. Since the question was only for number, I do not have that information.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Is it not a fact that the Government has taken a decision to wind up certain circles to bring down establishment charges ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Government has no doubt taken a decision to wind up certain circles and divisions.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Is it mere winding up of some circles and adjusting the officials in other zones or whether actually the number of posts were reduced by this ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not with a view to reduce the establishment charges or the number. I only said certain circles have been closed because there was not work for them and they have been accommodated elsewhere by upgrading certain posts.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—May I know which are the posts that have been upgraded ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Eleven posts of Asst. Engineers to that of Executive Engineers ; and 62 posts of Junior Engineers as Assistant Engineers.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Is it wise on the part of the Government to take such a decision when in other department officials have been demoted and what was the compelling reasons for the Government to upgrade the posts ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am speaking only of my department. The compelling reasons were that in this House itself there was a suggestion that they should not be demoted. It is only a temporary measure. We have been thinking what we should do.

* Copy placed in the Karnataka Legislature Library vide No. 26 3-9-1974.

Additional Hospital in Civil Area

267. SRI K. R. SRINIVASULU NAYUDU (Shanthinagar).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

whether the Government contemplates to have one more general hospital in the Civil area of Bangalore in view of the increase in the area and population of that area ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲುನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ಜನ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದೇ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ. ಅಲ್ಲಿ 620 ಬೆಡ್‌ಗಳಿವೆ, 63 ಜನ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಟಪ್ಪ. (ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾದರಿ ಬಹುದೇ ಹೊರತು ಈಗ ಯಾವುದೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಈಗ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಷನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಒಂದು ಹತೋಟಿಯೂ ಇಲ್ಲವೇ ? ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮುಂಚೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಟಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಜನಗಳು ಬದುಕಬೇಕು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ನಿಗಾಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನರಲ್ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಬಿಕ್ಕೋರಿಯಾ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ಜನರಲ್ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್‌ಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಅಸ್ಸೆಸ್ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಹೊರತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಷ್ಟ.

Participation of Mysore Government in Koyana Project

362. SRI KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state.—

(a) when the ex-Bombay Government had taken up the Koyana Project and whether Bijapur area had been included in that achkhat area of the project :

(b) whether any correspondence has taken place in respect of this subject after the Bijapur area was integrated in Mysore State due to Re-organisation of States ;

(c) whether after the Re-organisation of State Maharashtra Government had requested the Mysore Government to participate in this project ;

(d) if so, the capital to be invested by the Mysore Government and the quantum of water promised to be released by the Maharashtra Government to Bijapur area ;

(e) whether the Mysore Government had rejected the above request then and if so, the reason therefor and at what stage ?

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) The first stage of the Koyana Project was sanctioned by the ex-Bombay State during 1953. Irrigation of the Bijapur area was not included in the first stage of the project.

(b) Yes.

(c) Yes.

(d) (i) Proportionate cost of the storage allocable to Mysore.

(ii) 25,500 Mft. including losses and carryover.

(e) Government of Mysore informed Government of Bombay that they did not want any storage in Koyana Reservoir at that time by would reserve their right to the Koyana waters either from Koyana storage or otherwise.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕೋಯಿನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೋಯಿನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೇ ನನಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1958ನೇ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಬ್ಲಿಗೇಷನ್ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು... ಎಸ್.ಆರ್. ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 108 ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಬರಲೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದ ವಸ್ತು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನೀವು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ರೈಟ್ ಇದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಂತರ ಅವರು ನಿಮಗೆ ರೈಟ್ ಇಲ್ಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 108 ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ರ ಪ್ರಕಾರ you are not entitled for any relief under this section ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ (ನಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹಾಡು ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಅದ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನೀವು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಿ ಸೇರುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವೂ ಸೇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಿಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೋಯಿನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಏನೋ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಳೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಹುದು, ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ಕೋಯಿನಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಗಾರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—In letter No. PWD 38 IRI 57 dated 20-10-1958 the Government of Mysore replied the Government of Maharashtra inter alia as follows: ಎಂದು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರೆಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಅಥವಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು 'ಇ' ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, Government of Mysore informed Government of Bombay that they did not want any storage in Koyane Reservoir at that time but would reserve their right to the Koyana water either from Koyana storage or otherwise ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಏಕೆ ಆ ನೀರಿನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ವರೆಗೆ ದೂರು ಹೋಗಿ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ?

(ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ)

Sri H.D. DEVE GOWDA.—May I know whether the decision taken by the Government was based on the technical advice of the department or it is suo moto at the Government level ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I request the Chair to take up the Question at the end of the Question Hour ; in the meanwhile I will try to get the information.

Rat menace in Gulbarga and Bidar Districts

285. **Sri M. MALLIKARJUNA KHARGE** (Gurumitkal).—

Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be please to state.—

(a) the steps the Government has taken to stop the ratmenace at Gulbarga and Bidar Districts ;

(b) the total loss caused to crops due to rat menace at Gulbarga and Bidar Districts ;

(c) the steps taken by Government to prevent the loss ?

Sri N. CHIKKE GOWDA (Minister for Agriculture and Animal Husbandry).—

(a) Available stocks of rodenticides have been moved to the area from the neighbouring Districts. Action has been taken to take up control measures in contiguous blocks of 400 to 500 acres through custom service in pockets of heavily infested area, besides issuing Rodenticides at 50 percent subsidised cost. The Agro Industries Corporation and Marketing Federation have so far stocked and distributed 902 kgs. of Zinc Phosphide and 600 Kgs. of Aluminium Phosphide. Arrangements are being made to improve the stock position of rodenticides by these Institutions in the area. Farmers have been advised on the control measures through leaflets and organising campaigns.

(b) The extent of loss varies from 25 to 35 percent on Tur, G. Nut, Paddy and Jowar. The damage is by way of eating away the seed sown.

(c) Government have sanctioned a scheme for control of rodents through custom service in pockets of heavily infested area and also to supply 50 percent subsidised sale of Rodenticides to cultivators. Cultivators are being advised to take up collective integrated control measures.

Sri M. MALLIKARJUNA KHARGE.—May I know whether the Government has received any scheme from the Deputy Commissioners of Gulbarga and Bidar to control this rat menace in Bidar and Gulbarga districts ?

† **Sri N. CHIKKE GOWDA.**—I do not have that information.

Sri M. MALLIKARJUNA KHARGE.—May I know what steps the Government have taken to control rat menace in Gulbarga and Bidar Districts ?

Sri N. CHIKKE GOWDE.—Details have been furnished in answer to (a). Apart from the individual farmers taking up control measures by applying Zinc Phosphide and Alluminium Phosphide, Government have sanctioned a scheme of Rs. 5 lakhs to take up these control measures in a block ranging from 500 to 600 acres, and we are going to implement that scheme.

Sri M. MALLIKARJUNA KHARGE.—Is it a fact that the Government has entrusted this work to a private firm in Bangalore?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—The Director of Agricultural has taken some measures. I have no information at the moment. I want notice.

Sri BAPU GOWDA.—Due to rat menance, khariff germination has been destroyed in many places. Will the Government make a survey about this?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—It is not completely destroyed. The departmental people were sent there to assess the damage caused by rodents on Tur, G. Nut and in some parts on Paddy. This loss in certain pockets is 20 to 25 per cent.

Sri RAJA PID NAIK.—Will the Government consider giving any aid to the agriculturists whose crops have been destroyed by the rat menance?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—Rodenticides are being issued at 50 per cent subsidised cost; Added to this, the Government has taken up a scheme by sanctioning Rs. 5 lakhs for control of rodents in the most affected taluks of Chitapur and Chincholi in Gulbarga district and Basavakalyan and Bhalki in Bidar district on a communitywise basis.

Sri PRABHAKAR TELKAR.—Due to rat menance Tur, Paddy and Jawar have been destroyed. Luckily the groundnut crop is safe. Will the Government take any protective measure to protect the groundnut crops in Gulbarga and Bidar districts?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—Thinking that this menace might cause more damage to the crops, we have taken up this large scale measure of controlling the menace by killing the rate by the poisonous gas.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಇರಾಖೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು.

Sri M. MALLIKARJUNA KHARGE.—Knowing that some of the agriculturists have lost their crops, will the Government take up soil conservation work to provide work to the agriculture labourers and agriculturists?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—The entire crop has not been lost. There is little damage caused which ranges from 10 to 15 per cent in certain pockets. By this it does not mean that the Government should take up all the works there. Farmers have better work to do. However, we have taken up incomplete soil conservation works to be completed.

Sri BAPU GOWDA.—I do not wish to part Question 202.

FISHERIES HIGH SCHOOL IN THE STATE

310. **Sri A. G. KODGI** (Baindur).—

Will the Minister of State for Fisheries and Horticulture be pleased to state:—

(a) the total strength of students in each Government Fisheries High School of the State;

(b) the total staff employed in each Government Fisheries High School of the State;

(c) the names of Fisheries High Schools without any buildings provided by Government?

Sri K. T. RATHOD (Minister of State for Fisheries and Horticulture).—

(a) Government Fisheries

High School	1	Hejmadikodi	...	157
do	2	Kemmannu	...	366
do	3	Hadavinkone	...	144
do	4	Malpe	...	358
do	5	Polppu	...	216
do	6	Padubidri	...	102
do	7	Navunda	...	118
do	8	Udiawar	...	253
do	9	Yermalbada	...	135
do	10	Someswar Uchil	...	260
do	11	Baikampadi	...	165
	12	Haklady	...	40
	13	Moolur	...	138
	14	Thekkatte	...	74
	15	Beejady	...	14
	16	Uppunda	...	73
	17	Karwar	...	21
	18	Keni, Ankola	...	38

(b) Government Fisheries

High School	1	Hejmadikodi	...	12
do	2	Kemmannu	...	17
do	3	Hadavinakone	...	9
do	4	Malpe	...	24
do	5	Polippu	...	13
do	6	Padubidri	...	10
do	7	Navunda	...	11
do	8	Ud. awar	...	13
do	9	Yermal Bada	...	10
do	10	Someswar Uchil	...	12
do	11	Baikampady	...	11
(duty report of one teacher yet to be received)				
do	12	Haklady	...	8
do	13	Moolur	...	10
(one under orders of transfer)				
do	14	Thekkatte	...	6
(joining report of one is yet to be received)				
do	15	Beejady	...	4
	16	Uppunda	...	4
	17	Karwar	...	9
	18	Keni Ankola	...	9

(c) Government Fisheries

High Schools	1	Someswar Uchil	...	S. K. Dist.
do	2	Baikenu Pady	...	do
do	3	Moolur	...	do
do	4	Udayawar	...	do
	5	Thekkatte	...	do
	6	Bijady	...	do
	7	Uppunda	...	do
	8	Haklady	...	do
	9	Padubidri	...	do
	10	Keni, Ankola	...	N. K. Dist.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡ್ಲಿ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬಹುದೇ—ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಘೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಶುರು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಟೀಚರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಟೀಚರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇರಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡ್ಲಿ.—ತೆಕ್ಕಾಚೆಯಲ್ಲಿ 74, ಬೀಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ 14, ಉಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ 74 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ತಾವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕಾಚೆಗೆ 6, ಬೀಜಾಡಿಗೆ 4, ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ 4 ಜನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ? ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಶ್ರೀಪ್ರಕಾರಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ರಾಗಿವೆ. ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಮೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವರ್ಗಗಳ ಕ್ಲಾಸ್‌ನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಣಿ, ಅಂಕೋಲ ಇಲ್ಲಿ 38 ಜನ ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೀಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ 14 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 35 ಜನ ಹುಡುಗರಾದರೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮವಿದೆ, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೀಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ಕಡೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸವಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೀ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಪನ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಒಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಮೀನುಗಾರ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇನು ಪ್ರತ್ಯಥಮವಾಗಿ ಅದು ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಫಿಷಿಂಗ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆ ಜನರ ಸೋಲಿಯರ್ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡಿಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲಿಸುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾರ್ಲೆಜ್‌ಗಳು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಹುಡುಗರು ಇಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಲುಕ್ಮನ್ನು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಅನಾವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ

ವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 35 ಹುಡುಗರಾದರೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯು ಅಜ್ಞೆ ಇರುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 35 ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಆಗಬಾರದೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದೇನೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ಯಾರದೋ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚಿ. ರಾಠೋಡ್.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಒಟ್ಟು 18. ಅದರಲ್ಲಿ 10 ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು 3 ಹೊಸ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಸ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಮಹನೀಯರು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಏನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Question No. 362 (Contd.)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 172 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಈಗ ಪುನಃ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಲಿಷನ್ ಆದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡ್‌ವೈಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫೀಜಿಬಲಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೊಯ್ಲು ವಾಟರ್ಸ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. 1951ನೇ ಇಸವಿಯ ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಯ್ಲು ವಾಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 46 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ನಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಕೊಯ್ಲು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೇಗ ಬಂದುದರಿಂದ we reserve our right and yet allow you to go ahead with your construction of the dam. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ ಸಹ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ ಸೇರದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತು ಇದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ; ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು ; ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆದ ತೀರ್ಮಾನ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಈಗಿನ ಬರಗಾಲವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನಿಜ. ನಾವು ಸೇರದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರೈಟ್ಸ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿದೆ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Mysore actually wanted to utilise the quantity of water that was proposed to be utilised for irrigation in Bijapur when it was part of Bombay District and the quantity of water was about 46 T.M.Cft out of 58 T.M.cft of Koyana Project under the Planning Commission award of 1961. The Mysore State have reserved the right to the utilisation of Krishna Waters to the extent of 46 TMCft for the purpose of the irrigation in Mysore State and to an additional share in the balance of 12 T.M. cft which is estimated to be available. ಇವು ಎರ್ಟಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ಸ್ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—195 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಅಪ್ಪರಾಕ್ಯಪ್ಪಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ ; ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕೊಯ್ನಾ ನದಿ ನೀರನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಕೊಯ್ನಾ ನದಿಯ ನೀರು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಕೇಳುವುದು ಸರಿ. ನಮಗೆ ಬಿಜಾಪುರದ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಏನು ಮಾಡುವುದೆ ? ಕೃಷ್ಣಾ ವಾಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ಸಹ ಹೋಗಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಅದರೂ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ರುವರು ಆರ್ಯನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ತಾವು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಿ. ಆಗ ತಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲರು ಇಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು ; ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬರಗಾಲ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ತಾವು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

Sri P. M. BANGI.—He says we have reserved the right to claim our share.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—You kept quiet without doing anything when the chance came.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಸರಿ ಆರಬಹುದು ; ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕನಭಿ ಇದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ; ಏನಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋಗುವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು

ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂದೂ. ಅದೇರಿತೆ ಕೃಷ್ಣಾ ವಾಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಬ್ಲನರ್ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರು ಕಂಡಿದ್ದರು ? ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ?

MADAM SPEAKER.—Now Questions are over.

QUESTION FOR ANSWERS ON THE DAY

(But not taken)

Establishment of Sweet Oil Corporation, Famine Relief Board and Dry Land Improvement Board.

31. M. M. SAJJAN (Muddebihal).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) the names of the State Level Corporations, Committees and Boards now existing in the State ;

(b) the names of Chairman of each of such Corporations, Committees and Boards during the years 1970-71, 1971-72 and 1972-73 ;

(c) whether there is any proposal before the Government to establish Sweet Oil Corporation ;

(d) if so, when ; if not, the reasons for the same ;

(e) whether there is any proposal before Government to establish a State Level Famine Relief Board ;

(f) whether Government has received any suggestions to establish a dry land improvement Board ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) and (b) *Vide* statement placed on the Table of the House.*

(c) No.

(d) The need for establishing such a Corporation has not been felt.

(e) No.

(f) No.

Diversion roads in Submersion area of Tungabhadra

54. Sri K. H. KURDAGI (Mundargi).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) the length of the diversion road formed by the Board to the Tungabhadra submersion area ;

*Copy placed in Karnataka Legislature Library *vide* No. 25 dated 3rd September 1974.

(SRI K. H. KURDAGI)

(b) the reasons for not forming the road in the submersion areas of Mundargi Taluk ;

(c) whether there is a proposal before the Government to form this road ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) (i) From Hospet to Uppinaikanahalli	17 miles
(ii) From Hagaribommanahalli to Tambrahalli	10 „
(iii) From Byasidagere to Hampasagara	9 „
(iv) From Hampasagara to Madalaghatta	10 „
Total	46 miles

(b) As per the report received from the Tungabhadra Board communication facilities have been provided in all areas of Mundargi taluk in accordance with the maximum water level of the dam.

(c) Does not arise in view of reply furnished above.

Calling Attention to matters of urgent Public Importance

(i) *re : Food Poisoning incident in Malur orphanage.*

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—I call the attention of the Minister for Health to the food poisoning incident in an orphanage at Malur, Kolar District.

Sri DEVENDRAPPA GHALAPPA (Minister of State for Health).—The persons in-charge of Anatha Sevashrama, Malur, Kolar District, contacted the District Surgeon, Kolar, on phone on the night of 11th August 1974 saying that about 67 inmates of the Ashrama were complaining of pain in the stomach after taking food and a few of them had vomitted. They consulted a Private Practitioner who advised them to take the cases to S.N.R. Hospital, Kolar, and accordingly 67 children were admitted to the S. N. R. Hospital on 11th August 1974 at about 9-30 p. m. Necessary treatment was given at the Hospital and 47 children who recovered were discharged on the next day i.e., on 12th August 1974 at about 9-00 A. M. Out of the remaining 20 children 18 were discharged two days later. The remaining two children were discharged on 17th August 1974. All the children are stated to be in good health at present. The vomitted matter, stomach wash and food have been sent to Police Authorities for chemical analysis. The District Health and Family Planning Officer, Kolar has also visited the S.N.R. Hospital and the Anatha Seva Ashrama, Malur. There were sufficient drugs available at the Hospital for treatment of these cases. Laboratory results are awaited.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಏನೋ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಾಮಿಟೆಡ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಮಾಕ್ ಪಾಷನ್ನು ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ವಿಸಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಾವು ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. This is a very serious matter and we have been hearing such cases very often. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರನ್ನು ಏನಾದರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಫುಡ್‌ಗೈನ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಕಾಳುಕಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ವಿವರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಿಸರ್ಚ್ ಬಿಂಡಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸೇವಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಏನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಿಂಡರು ಕರೆದು ಚೀಪ್‌ರೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಚೆಕ್ಕಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಘಾಳಪ್ಪ.—ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆಶ್ರಮದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ii) re : alleged murder of Sri Kariyappa of Bisalehalli, Tiptur Taluk.

Sri M. B. RAMASWAMY (Anekal).—I call the attention of the Hon. Chief Minister to the murder of Sri Kariyappa of Bisalehalli, Tiptur Taluk.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I state as follows :—

On 15th March 1974 at about 12-00 hours one Kalavaid Parameswaraiiah of Bisalehalli village appeared at Nonavinakere Police Station and presented a report of Sri B. Channegowda, Patel of Bisalehalli. The report was to the effect that on the night of 14th March 1974 Kariyappa, a Harijan of Bisalehalli died and the dead body was seen on the road in the Harijan Colony, on the early morning of 15th March 1974. A case was registered in U. D. R. No. 3/74 at Nonavinakere Police Station. Inquest proceedings were conducted over the dead body u/s 174 Cr. P. C. in the presence of Pauchayatdars. There were no injuries of any kind on the dead body. During the course of inquest, the following persons were examined and their statements recorded. Nobody suspected any foul play at that time regarding his death.

1. Thayamma W/o. Deceased Kariyappa.
2. Kadaraiah S/o. Narasaiah (Father of the deceased).
3. Narasimhaiah, (Elder brother of the deceased).
4. Narayanaiah (Elder brother of the deceased).